

Innst. 4 L

(2015–2016)

**Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen**

Prop. 1 LS (2015–2016) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)

**Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2016 –
lovgivningssaker**

Innhold

	Side		Side
1. Innledning	5	9.5 Endringer i tolloven	19
2. Skatt på alminnelig inntekt	5	9.5.1 Konsultasjoner med næringslivet	19
3. Trinnskatt på personinntekt	6	9.5.2 Saksbehandling av bindende forhånds- uttalelser	19
4. Ligningsverdier av eiendom	7	9.6 Opplysningsplikt om finansiell informasjon på skatteområdet	19
5. Personskatt for øvrig	7	9.7 Opplysningsplikt for offentlig myndighet om gjeld, renter og penger til gode	20
5.1 Lån fra selskap til personlig aksjonær ..	7	9.8 Plikt til å levere selvangivelse for næringsdrivende elektronisk og opphevelse av adgangen til å levere merverdiavgiftsoppgaven på papir	20
5.2 Ekstrabeskatning av renter	8	9.9 Forskuddstrekkordningen for uføretrygd og andre uføreytelser	21
5.3 Fordel av yrkesbiler mv.	8	9.10 Tilbakebetaling av forskuddstrekk mv.	21
5.4 Ulegitimerte småutgifter	9	9.11 Overføring av skatteoppkrever- funksjonen	21
5.5 Reisefradraget	9	9.12 Overføring av forvaltningsoppgaver	24
5.6 BSU-ordningen	10	9.13 Oppheving av lov om tilvirkning av etylleter	25
5.7 Andre fradrag, satser og grenser	10	9.14 Oppretting og presisering av lovtekst ..	26
5.8 Normrenten for rimelige lån	10	10. Omtalesaker	26
5.9 Skattører og fellesskatt	10	11. Andre forslag og merknader	26
5.10 Enøk-investeringer	10	11.1 Gaver til frivillige organisasjoner	26
6. Landbruksbeskatning	11	11.2 Opphevelse av skattefritak for sluttvederlag	26
7. Næringsbeskatning for øvrig	12	11.3 Arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner	27
7.1 Rentebegrensning	12	11.4 Beløpsgrensen for årlig oppgave- termin	27
7.2 Skattefunn	13	11.5 Forskuddsskatt for selvstendig næringsdrivende	27
7.3 Fritaksmetoden – avskjæring	14	11.6 Forskningsinstitutters skattefritak	28
7.4 Verdipapirfond – skattemessig behandling	14	12. Forslag fra mindretall	28
7.6 Naturressursskatten – nedre grense	15	13. Komiteens tilråding	29
8. Merverdiavgift på elektroniske nyhetstjenester	16	Vedlegg	40
9. Andre lovsaker	17		
9.1 Skatteloven § 6-24	17		
9.2 Opphevelse av skatteloven § 16-50	17		
9.3 Delegasjon av forskriftskompetanse til å fastsette avgiftssatser for visse grupper medlemmer i folketrygden	17		
9.4 Klargjøring av hjemmel for plikt til å svare avgifter til folketrygden for ytelser til personer som ikke er medlem, når Norge er ansvarlig for dekning av utgifter til helsetjenester i et annet EØS-land	18		

Innst. 4 L

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Prop. 1 LS (2015–2016) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2016 – lovgivningssaker

Til Stortinget

1. Innledning

Sammendrag

Regjeringen har i Prop. 1 LS (2015–2016) foreslått oppheving av Lov om Tilvirkning af Æthylæther, og endringer i lov om avgift av kull mv. fra Svalbard, vegtrafikkloven, eieendomsskattelova, fjellova, dokumentavgiftsloven, ligningsloven, rettsgebyrloven, svalbardskatteloven, folketrygdloven, skattebogen, brann- og eksplosjonsvernloven, skattebetalingsloven, tolloven, merverdiavgiftsloven, vass- og avløpsanleggslova, lov 22. juni 2012 nr. 37 om endringer i tolloven, lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven), og lov 19. juni 2015 nr. 49 om endringer i ligningsloven.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lisbeth Berg-Hansen, Tore Hagebakken, Irene Johansen, fung. leder Marianne Marthinsen, Prableen Kaur og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Svein Flåtten, Sigurd Hille, Heidi Nordby Lunde og Siri A. Meling, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, Ann Kathrine Skjørshammer, fra Senterpartiet,

Trygve Slagsvold Vedum, fra Venstre, Terje Breivik, og fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, viser til at lovgivningssaker fremmet i Prop. 1 LS (2015–2016) blir behandlet i denne innstillingen hvor sammendragene er begrenset til kortere oppsummeringer og henvisninger til proposisjonene. For fullstendige sammendrag og utfyllende saksomtaler, se Prop. 1 LS (2015–2016) og for kapittel 8 nedenfor også Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016).

Komiteen viser videre til brev fra finansministeren av 27. oktober 2015 om korrigerende av feil/unøyaktigheter i Prop. 1 LS (2015–2016). Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen henviser i tillegg til merknader nedenfor i denne innstillingen, også til merknader inntatt i Innst. 3 S (2015–2016) og Innst. 2 S (2015–2016).

2. Skatt på alminnelig inntekt

Sammendrag

Regjeringen foreslår blant annet å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for personer og selskap fra dagens sats på 27 pst. til 25 pst. Se Innst. 3 S (2015–2016) punkt 4.1.

Regjeringen foreslår at den samlede marginalskatten på utbytte (inklusive selskapsskatt) opprettholdes om lag på 2015-nivå i 2016. Dette foreslås gjennomført ved at utbytte mv. økes med faktoren 1,15 i alminnelig inntekt.

Det vises til forslag til endring av skattebogen § 10-11 første ledd annet punktum, § 10-13 første ledd annet punktum, § 10-31 første ledd fjerde punktum og annet ledd annet punktum, § 10-33 tredje ledd første og annet punktum, § 10-42 tredje ledd, § 10-44 første ledd tredje og fjerde punktum, § 10-65 annet ledd tredje punktum, § 10-67 annet ledd, § 16-21

første ledd siste punktum, § 17-1 sjette ledd, ligningsloven § 8-8 nr. 2 tredje ledd, svalgskatteloven § 3-1 annet ledd og skattebetalingsloven § 11-5.

Lovendringene foreslås å tre i kraft med virkning fra 1. januar 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til brev av 27. oktober 2015 fra finansministeren om feil/unøyaktigheter i Prop. 1 LS (2015–2016). Fra side 2 og 3 om presiseringsbehov i forslag til endringer i skatteloven hitsettes:

«I forslag til bestemmelser om oppjustering av utbytte mv. i skatteloven under romertall IV, kan det være ønskelig å klargjøre lovteksten. Oppjustering av utbytte mv. skal kun gjøres for personlige skattytere, ikke for selskaper. En slik fortolkning kan utledes av regelverkets systematikk, men dette bør fremgå mer direkte av lovteksten. Dersom Stortinget ønsker å presisere dette, kan det gjøres på følgende måte:

Forslaget til § 10-11 første ledd nytt annet punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig aksjonær skal skattepliktig utbytte etter fradrag for skjerming etter § 10-12, oppjusteres med 1,15.

Forslaget til § 10-31 første ledd nytt fjerde punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig aksjonær skal skattepliktig gevinst etter fradrag for ubenyttet skjerming, oppjusteres med 1,15.

Forslaget til § 10-31 annet ledd nytt annet punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig aksjonær skal tapet oppjusteres med 1,15.

Forslaget til § 10-44 første ledd tredje punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig deltaker skal gevinst og tap etter fradrag for ubenyttet skjerming oppjusteres med 1,15. Tilsvarende gjelder for personlig deltakers konkursbo eller dødsbo.»

Flertallet fremmer forslag med ovennevnte endringer i tilrådingen.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for personer fra dagens sats på 27 pst. til 26 pst., samtidig som skattesatsen for selskap reduseres fra dagens sats på 27 pst. til 25 pst. Dette medlem vil videre vise til at Senterpartiets budsjettalternativ inneholder endringer i trinnskatt og ulike fradrag, som i sum gir en vesentlig bedre fordelingsprofil enn flertallets forslag.

Dette medlem mener at utbytte fra selskapene bør beskattes høyere enn det regjeringen legger opp til. Differansen mellom høyeste effektive marginale skattesats på lønnsinntekt (inkludert arbeidsgiveravgift) og summen av selskapsskatt og utbytteskatt bør reduseres (i regjeringens budsjettforslag er denne differansen 6,9 prosentpoeng). Gjennom senket selskapsskatt i kombinasjon med økt utbytteskatt gjør man det mer lønnsomt å reinvestere overskuddet i bedriftene, i stedet for å ta det ut som utbytte.

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet beholder selskapsskatteprosenten som foreslått av regjeringen (som innebærer en skattelettelse for bedriftene på ca. 5,4 mrd. kroner påløpt), samtidig som utbytteskatten økes (slik bl.a. Scheel-utvalgets har tatt til orde for).

Dette medlem vil vise til at differansen mellom høyeste effektive marginalsatt på lønnsinntekt og sum selskapsskatt og utbytteskatt reduseres fra 6,9 pst. til 1,5 pst. og at effektiv utbytteskatt økes til 36,9 pst. med Senterpartiets budsjettalternativ. Dette foreslås gjennomført ved at utbytte mv. økes med faktoren 1,42 i alminnelig inntekt.

Dette medlem viser for øvrig til egne merknader i Innst. 2 S (2015–2016) og Innst. 3 S (2015–2016).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett og slutter seg til forslaget om å senke skattesatsen til 25 pst. Dette medlem viser videre at det foreslås endringer i trinnskatten for å oppnå bedre progresjon i skattesystemet. For å følge opp dette foreslås det å øke faktoren som benyttes som grunnlag for utbytteskatt fra 1,15 til 1,40.

3. Trinnskatt på personinntekt

Sammendrag

Regjeringens forslag om å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt fra 27 pst. til 25 pst. vil isolert sett gi et stort provenytap i personbeskatningen. Skatteutvalget foreslår å dekke inn hoveddelen av provenytapet gjennom en ny progressiv bruttoskatt på personinntekt, trinnskatt, som også erstatter dagens toppskatt.

Trinn, satser og innslagspunkt inngår i Stortingets skattevedtak § 3-1, som behandles i Innst. 3 S (2015–2016) med omtale i innstillingens punkt 4.3.

Departementet viser til forslag til endringer i skatteloven § 12-1 annet punktum, § 14-80 annet punktum og § 15-5 annet ledd.

Lovendringen skal tre i kraft med virkning fra 1. januar 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovendingsforslag i skatteloven for å erstatte dagens toppskatt med en ny trinnskatt, og viser til at trinn, satser og innslagspunkt behandles i Innst. 3 S (2015–2016) punkt 4.3.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås at satsen på trinn 1 reduseres til 0,5 pst., hvor satsen på trinn 2 økes til 1,8 pst., og hvor innslagspunktene på trinn 3 og 4 holdes nominelt uendret med sats på hhv. 10,8 pst. og 13,8 pst.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår at satsene i trinnskatten settes til 0,5 pst. for personinntekt utover 158 800 kroner, 0,9 pst. for personinntekt utover 224 900 kroner, 10,6 pst. for personinntekt utover 550 500 kroner (8,6 pst. i Finnmark og Nord-Troms) og 13,3 pst. for personinntekt utover 885 600 kroner. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader i Innst. 2 S (2015–2016) og Innst. 3 S (2015–2016).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke innslagspunkt for trinn 1 på 200 000 kroner og trinn 2 på 300 000 kroner. Videre foreslås det å holde innslagspunktene for trinn 3 og 4 på nominelt samme nivå som i 2015 og øke satsene med 3 prosentpoeng. Videre foreslås det å innføre et nytt trinn 5 med marginalsats på 27 pst. og innslagspunkt på 1,5 mill. kroner.

4. Ligningsverdier av eiendom

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke ligningsverdiene av sekundærbolig og næringseiendom fra 70 pst. til 80 pst. av beregnet markedsverdi.

Endringene i formuesverdsettelse gjør det nødvendig å tilpasse reglene i eiedomsskattelova om verdsettelse av boliger ved bruk av formuesgrunnlag.

Departementet viser til forslag til endringer i skatteloven § 4-10 og eiedomsskattelova § 8 C-1. Det foreslås at endringene i skatteloven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016. Den tilhørende endringen i eiedomsskattelova foreslås å tre i kraft straks med virkning fra og med skatteåret 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås å redusere ligningsverdien av aksjer til 80 pst., for å harmonisere verdifastsettelsen av aksjer, sekundærbolig og næringseiendom.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ støtter økning av ligningsverdien for sekundærbolig i tråd med regjeringens forslag, men går imot forslaget om økt ligningsverdi på næringseiendom. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader i Innst. 2 S (2015–2016) og Innst. 3 S (2015–2016).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å reversere den foreslåtte økningen av ligningsverdien på næringseiendom fra 70 til 80 pst., men samtidig øke ligningsverdien av sekundærbolig fra 70 til 100 pst. av beregnet markedsverdi.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder satser knyttet til eiendomsverdsettelse i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke likningsverdiene av sekundærbolig og næringseiendom til 90 pst. ved beregning av likningsformue.

5. Personskatt for øvrig

5.1 Lån fra selskap til personlig aksjonær

Sammendrag

Departementet foreslår at det gis særskilte regler om at lån fra selskap til personlig aksjonær skal anses som utbytte hos mottakeren og følgelig skattlegges etter aksjonærmodellen. Det innebærer at den delen av lånet eventuelt sammen med ordinært utbytte som overstiger skjermingsfradraget, skattlegges som alminnelig inntekt på aksjonærens hånd.

Det foreslås at nedbetaling av lån som tidligere er utbyttebeskattet, behandles som innskudd av ny kapital på aksjonærens hånd. Det innebærer at tilbakebetalingsbeløpet fordeles og legges til inngangsverdien på aksjonærens aksjer.

Det vil være behov for enkelte unntak fra regelen om beskatning av lån til personlige aksjonærer. For eksempel kan kunder i banker i mange tilfeller eie en mindre aksjepost i banken. Departementet foreslår at slike unntak reguleres i forskrift.

Departementet foreslår at reglene om beskatning av lån fra selskap til personlig aksjonær skal tre i kraft med virkning for lån som tas opp etter fremleggelsen av proposisjonen. Det vil si at lån som tas opp 7. oktober 2015 eller senere, omfattes av reglene om utbyttebeskatning.

Det vises til forslag til endring av skatteloven § 10-11 fjerde til sjetten ledd.

Departementet legger til grunn at økning av saldo på lån som opprinnelig er tatt opp før innføringen av regelen, skal behandles på samme måte som opptak av et nytt lån. Det vil si at økningen av saldoen på det eksisterende lånet skattlegges som utbytte. Etter departementets syn må det samme gjelde videreføring eller forlengelse av lån som er forfalt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5.2 Ekstrabeskatning av renter

Sammendrag

Etter skatteloven § 5-22 ekstrabeskattes renter på lån fra personlig skattyter til selskap. Ekstrabeskatningen kommer i tillegg til den ordinære beskatningen av renter.

Det er gjort unntak fra ekstrabeskatningen for renter på lån som knytter seg til mengdegjeldsbrev. Ved innføringen av regelen ble det lagt til grunn at mengdegjeldsbrev er norske og utenlandske obligasjoner som er gjenstand for omsetning i organiserte markeder, hvorav det utstedes mange i sammenheng og med lik tekst.

I en dom inntatt i Rt. 2011 s. 1620 som gjaldt beskatning av gevinst ved realisasjon av obligasjoner, kom Høyesterett til at det ikke er noe krav om at obligasjoner er egnet for omsetning i et organisert marked for at de skal kunne anses som mengdegjeldsbrev. Denne dommen må trolig også legges til grunn ved tolkningen av reglene om ekstrabeskatning av renter. Det betyr at det neppe kan oppstilles et krav om at gjeldsbrev må være gjenstand for omsetning i et organisert marked for å bli omfattet av unntaket fra ekstrabeskatning.

For å reflektere forutsetningene i forarbeidene da regelen ble innført, foreslås det at bestemmelsens ordlyd presiseres slik at unntaket skal gjelde «mengdegjeldsbrev som er gjenstand for omsetning i organiserte markeder innen seks måneder etter utstedelsen». Provenyvirkningen av forslaget antas å være beskjeden.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 5-22 første ledd. Departementet foreslår at forslaget

trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5.3 Fordel av yrkesbiler mv.

Sammendrag

Gjeldende regler for den skattemessige behandlingen av fordel ved privat bruk av yrkesbiler er til dels skjønnsmessig, og hvordan skjønnets utøvelse kan ha økonomiske konsekvenser for den ansatte og arbeidsgiveren. Reglene kan oppleves som uforutsigbare, vanskelige å etterleve og til dels urimelige.

Skattedirektoratet sendte forslag til forbedringer av regelverket på høring i mai 2015. Regjeringen vil følge opp med forskriftsendringer som i hovedtrekk samsvarer med forslagene som ble sendt på høring, men det foretas visse justeringer i lys av høringsuttalelsene.

Hovedelementene i endringene er at det åpnes for å beskatte den private fordelen ved bruk av yrkesbiler etter sjablongmetoden for ordinære firmabiler, men med et særskilt bunnfradrag for å ta hensyn til at yrkesbiler i mindre grad enn ordinære firmabiler er egnet til privat bruk. Videre utvides virkeområdet for de særskilte skattereglene for yrkesbiler til biler som også brukes til annen privatkjøring enn reiser til og fra jobb. Reglene for hvilke biler som skal omfattes, klargjøres. I utgangspunktet omfattes varebiler i klasse 2 og lette lastebiler, slik disse er definert i forskrift om engangsavgift.

Ved individuell verdsetting basert på faktisk privat bruk legges det opp til at det kun skal benyttes én fast kilometersats for all privatkjøring, mot to satser i dag. Dette er en forenkling. Det vil bli stilt krav til dokumentasjon av yrkeskjøringen ved at det må brukes elektronisk kjørebok.

Reglene om skattefri, sporadisk bruk av arbeidsgivers bil gjøres klarere. Reglene vil angi maksimalt antall dager og antall kilometer bilen kan brukes privat i løpet av et år uten at fordelene av det blir skattlagt.

Reduksjonen i den ordinære firmabilbeskatningen for biler som kjøres mer enn 40 000 kilometer i året, gjøres betinget av at yrkeskjøringen dokumenteres ved bruk av elektronisk kjørebok.

Endringene gjennomføres ved forskriftsendringer som vedtas av Finansdepartementet og Skattedirektoratet. Endringene gis virkning fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til etterretning.

5.4 Ulegitimerte småutgifter

Sammendrag

Etter Særavtale for reiser innenlands for statens regning har det til og med 2014 vært gitt godtgjørelse for ulegitimerte småutgifter når reise og opphold dekkes av staten.

Småutgiftene som godtgjørelsen opprinnelig var ment å dekke, omfattet merutgifter til avis, telefon og drikke mv. Godtgjørelsen var i 2014 100 kroner per døgn ved reiser innenlands og 90 kroner utenlands.

I den nye særavtalen om dekning av utgifter til reise og kost innenlands som gjelder fra 1. januar 2015, er godtgjørelsen fjernet. Den nye avtalen innebærer flere forenklinger, med færre satser og større grad av ulegitimerte godtgjørelser. Fjerning av godtgjørelsen for ulegitimerte småutgifter kan også sees i sammenheng med at den nå har mindre praktisk betydning. Arbeidstaker har i mindre grad enn tidligere ekstrautgifter til telefon og avis mv. på reise.

Etter skattereglene kan skattytere med opphold utenfor hjemmet på grunn av arbeidet kreve fradrag for ulegitimerte småutgifter etter en sats på 100 kroner per døgn. Videre er det fastsatt at godtgjørelse inntil 100 kroner for slike småutgifter ikke anses å gi overskudd, og derved kan utbetales skattefritt. Retten til skattefri godtgjørelse eller fradrag gjelder bare for skattytere som er på overnatting, og som enten får fri kost som naturalytelse eller krever fradrag for faktiske kostnader til kost. Mange som er på yrkesreise eller pendleropphold, får imidlertid kostgodtgjørelse etter sats, og da er småutgifter innbakt i satsene og kan ikke kreves ekstra.

Hjemmelen for fradragsretten er skatteloven § 6-13. Godtgjørelser til utgifter i forbindelse med arbeid som er fradragsberettigede, er skattefrie så langt de ikke gir overskudd, jf. skatteloven § 5-11. Satser for fradrag og skattefri godtgjørelse framgår av Skattedirektoratets årlige takseringsregler §§ 1-2-2 femte ledd, 1-2-3 femte ledd og 1-3-7.

Skatteetatens kontroller viser at det har vært framsatt et betydelig antall uberettigede krav om fradrag for småutgifter. Dette er avdekket blant annet i tilfeller der skattyter i all hovedsak får dekket utgiftene av arbeidsgiver og ikke har krav på fradraget, eller der skattyter ikke har praktisk anledning i arbeidssituasjonen til å pådra seg de utgifter fradraget er ment å dekke.

Fjerning av fradraget for småutgifter og retten til skattefri utgiftsgodtgjørelse, vil redusere de administrative kostnadene ved fradragsføring og utgiftsgodtgjørelse for småbeløp for skattemyndighetene og arbeidsgiverne. Det vil motvirke økt bruk av fradragsretten og økt behov for kontroll siden det ikke lenger utbetales godtgjørelse etter særavtalen for innenlandsreiser. Dette vil være en forenkling og harmonisere skattereglene med endringen i særavtalen.

Videre har Norsk Regnskapsstiftelse i sin rapport om forenklinger i bokføringsregelverket foreslått å fjerne skattefriheten for småutgifter. Regjeringen vil derfor oppheve fradraget og skattefriheten for ulegitimerte småutgifter.

Endringene vil bli gjennomført ved forskrifter fastsatt av Skattedirektoratet, med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til etterretning.

5.5 Reisefradraget

Sammendrag

Reisefradraget gis for arbeidsreiser mellom hjem og arbeidssted og ved besøksreiser til hjemmet. Utgifter til arbeidsreiser er i utgangspunktet en privat utgift. Reisefradraget kommer i tillegg til minstefradraget

Bunnbeløpet i reisefradraget ble økt fra 13 950 kroner til 15 000 kroner i 2014 og til 16 000 kroner i 2015.

Regjeringen foreslår å øke bunnbeløpet i reisefradraget til 22 000 kroner. I gjennomsnitt vil skatten øke med 1 350 kroner i året for de som i dag krever fradraget. Fradraget vil med forslaget normalt bli gitt for arbeidsreiser på drøyt 64 km tur/retur, mot 46 km med dagens regler. Det anslås at om lag 125 000 færre skattytere vil kunne kreve fradraget sammenlignet med dagens regler.

Det vises til forslag til endring av skatteloven § 6-44 første ledd annet punktum og annet ledd tredje punktum. Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ foreslår å bedre vilkårene for pendlerne. Innstrammingen i pendlerfradraget i regjeringens budsjettforslag, samt innstrammingen som Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti foretok i fjorårets statsbudsjett, reverseres. Bunnfradraget settes med dette tilbake til 15 000 kroner. Samtidig økes kilometersatsen fra 1,50 kr/km til 1,60 kr/km for reiselengde opp til 50 000 km/år og fra 0,70 kr/km til 1,60 kr/km for reiselengde mellom 50 000 og 75 000 km/år. Dette medlem viser til at dette i sum gir en skattelette for pendlerne på 790 mill. kroner påløpt sammenlignet med regjeringens budsjettforslag. Dette

medlem viser for øvrig til egne merknader i Innst. 2 S (2015–2016) og Innst. 3 S (2015–2016).

5.6 BSU-ordningen

Sammendrag

Det maksimale årlige sparebeløpet i BSU ble i 2014 økt fra 20 000 kroner til 25 000 kroner, og det samlede sparebeløpet ble økt fra 150 000 kroner til 200 000 kroner. Regjeringen foreslår å øke det samlede sparebeløpet ytterligere til 300 000 kroner, og beholde maksimalt årlig sparebeløp nominelt uendret.

Departementet viser til forslag til endring i skatteleven § 16-10. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett og går imot forslaget om å heve maksimalt sparebeløp.

5.7 Andre fradrag, satser og grenser

Denne lovgivningsinnstillingen behandler ikke ulike lovbestemte fradrag og grenser mv. som holdes nominelt uendret, kun forslag til *endringer* i lovgivningen.

For fradrag, satser og grenser i personbeskatningen som inngår i Stortingets årlige skattevedtak, vises det til Innst. 3 S (2015–2016) kapittel 3 og 4.

5.8 Normrenten for rimelige lån

Sammendrag

Normrenten er den laveste renten en arbeidsgiver kan tilby på lån til arbeidstaker uten at det må betales skatt på fordel av lav rente. Dersom arbeidsgivere tilbyr lån til en lavere rente enn normrenten, skal det betales skatt av denne fordel. Den skattepliktige rentefordelen settes til differansen mellom normrenten og renten som skattyter betaler.

Finansdepartementet innfører en ny modell for å fastsette normrenten. Formålet er å etablere en metode som bedre speiler nivået for renter i det alminnelige rentemarkedet enn gjeldende modell, som tar utgangspunkt i korte renter på statskasserveksler.

Den nye modellen for å fastsette normrenten tar utgangspunkt i data som rapporteres til Finansporta-

len. Utrekket av data fra Finansportalen tar utgangspunkt i boliglån på 1,5 mill. kroner innenfor 50 pst. sikkerhet. Det beregnes et gjennomsnitt av de fem beste tilbudene med landsdekkende markedsområde og uten spesielle krav til yrkestilknytning eller medlemskap. Det gjøres et fradrag i den beregnede gjennomsnittsrenten for at normrenten ikke skal ligge nevneverdig over de beste lånetilbudene i markedet. Tidspunkt for offentliggjøring av normrenten og hvilken periode normrenten skal gjelde for (beregningsperioden) videreføres som i dag. Også dagens regel for avrunding til nærmeste 0,10 prosentenheter ved fastsettelse av normrenten, beholdes.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, tar omtalen til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til innspillene fra Norske Boligbyggelag (NBBL) om at forslag til ny rentemodell bør utredes nærmere før den trår i kraft. NBBL melder i sine innspill om bekymring rundt konsekvensene av forslaget om å endre beregningsmåten for Husbankrenten. De skriver blant annet:

«I flg. Prop. 1 S er formålet å etablere en metode som bedre speiler nivået for renter i det alminnelige rentemarkedet. Etter NBBLs oppfatning bør dette hensynet balanseres mot andre mål for Husbanken».

Disse medlemmer slutter seg til innspillet om at det er behov for en bedre utredning av konsekvensene av disse endringene.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunnen følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en egen sak om ny modell for fastsettelse av normrenten og rentenivået i Statens lånekasse for utdanning og Husbanken.»

5.9 Skattører og fellesskatt

Skattører og fellesskatt behandles i Innst. 3 S (2015–2016) punkt 4.6.

5.10 Enøk-investeringer

Sammendrag

Enovas støtteordning til enøk-investeringer i private boliger ble utvidet med virkning fra og med 2015. Endringene innebar at ordningen ble rettighetsbasert for huseier, og at flere tiltak ble omfattet. Enova stiller i 2015 minimum 250 mill. kroner til dis-

posisjon til denne ordningen, en økning på om lag 150 mill. kroner i forhold til tidligere år.

Regjeringen foreslår at ordningen med tilskudd til enøk-investeringer i private boliger knyttes til skattesystemet gjennom et skattefradrag. Ordningen skal være basert på Enovas eksisterende støtteordning til slike tiltak, men huseier skal kunne velge å få stønaden som et skattefradrag ved skatteoppgjøret som alternativ til direkte støtte fra Enova.

Det vises til forslag til ny § 6-11 i ligningsloven og forslag til endringer i skattebetalingsloven § 7-1 fjerde ledd. Endringene foreslås å tre i kraft 1. januar 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ, i tråd med innspill fra bl.a. NBBL, Virke, BNL og en rekke miljøorganisasjoner, foreslår en utvidelse av rammen for regjeringens foreslåtte ordning for skattefradrag for enøk-tiltak i private hjem fra 250 mill. kroner til 500 mill. kroner. Dette gjøres gjennom utvidelse av tilsagnsfullmakten til Energifondet med 250 mill. kroner. Tiltak på bygningskallet og andre tiltak som reduserer behovet for kjøpt energi og/eller som reduserer klimagassutslipp inkluderes, og boligselskaper omfattes av ordningen. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader i Innst. 2 S (2015–2016) og Innst. 3 S (2015–2016).

Komiteens medlem fra Venstre er ikke spesielt imponert over regjeringens svært kreative måte å omgå løftet om å innføre en fradragsordning for enøk-investeringer i private boliger på, gjennom å innføre en såkalt valgfrihet om at utbetalt støtte fra Enova skal skje i form av direkte utbetalt støtte eller som et skattefradrag. Det eneste regjeringen oppnår med dette forslaget, er økt byråkrati hos Skatteetaten og Enova.

Dette medlem viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å innføre en reell fradragsordning for enøk-investeringer innenfor en kostnadsramme på inntil 50 000 kroner per bolig.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder skattefradrag for enøk-investeringer i denne innstilling, men forventer at regjeringen kommer tilbake med en reell fradragsordning i tråd med samarbeidsavtalen mel-

lom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre i forbindelse med statsbudsjettet for 2017.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å innføre et skattefradrag for energieffektiviseringstiltak i private bygg med et beløpstak på 50 000 kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om et skattefradrag (fradrag i inntekt) for energieffektiviseringstiltak i private bygg (materiellkostnader og arbeidskostnader) på inntil 50 000 kroner.»

6. Landbruksbeskatning

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett 2014 varslet regjeringen en gjennomgang og vurdering av skattereglene for landbruket.

Som et resultat av gjennomgangen av eksisterende ordninger foreslår regjeringen endringer i dagens særregler for gevinstbeskatning ved realisasjon av landbrukseiendom med virkning fra 2016. Regjeringen foreslår også en lettelse for gevinstbeskatning, som i hovedsak har virkning i forbindelse med salg av landbrukseiendom ut av familien, med virkning fra 2016.

Regjeringen foreslår at gevinst ved realisasjon av alminnelig gårdsbruk og skogbruk ikke skal inngå i personinntektsgrunnlaget for enkeltpersonforetak fra 2016. Forslaget innebærer at gevinst knyttet til landbrukseiendom i enkeltpersonforetak kun blir beskattet med satsen for alminnelig inntekt (25 pst. med regjeringens forslag).

Samtidig foreslår regjeringen at det særskilte skattefritaket for gevinster ved salg av landbrukseiendommer internt i familien avvikles. Endringen vil bidra til at landbrukseiendommer i større grad kan komme for salg i det åpne markedet. For aktive gårdsbruk vil den generelle regelen for generasjonsskifte (gavesalg) i næring gi selger mulighet til å velge ikke å bli gevinstbeskattet mot at kjøper overtar selgers skattemessige verdier.

Fast eiendom kan anses realisert på flere måter: salg, ekspropriasjon, brann eller annen ulykke. Det er en generell regel at gevinst ved ufrivillig realisasjon kan bli fritatt for skatt dersom vederlaget innen tre år brukes til å erverve nytt objekt av «samme art». I landbruk er det en særregel om at nytt objekt ikke trenger å være av samme art når eiendommen er blitt ekspropriert. Det foreslås at denne regelen utvides til også å gjelde når eiendommene er realisert ved brann

og annen ulykke. Endringen antas ikke å medføre nevneverdig provenytnap.

Gevinster ved tomtosalg i landbruket som ikke overskrider 150 000 kroner i ett inntektsår, er unntatt fra personinntektsberegning i enkeltpersonforetak. Regjeringen foreslår at denne ordningen oppheves. Det innebærer at særbehandlingen av en enkelt skattytergruppe fjernes, og det vil likestille enkeltpersonforetak og aksjeselskap.

Om en aktivitet vurderes som virksomhet (næring), har skattemessig betydning i flere sammenhenger. Skog med tilvekst over såkalt husbehovsskog (3–5 m³ årlig tilvekst) har tradisjonelt vært ansett som virksomhet og lignet særskilt. Det er på det rene at skog med så lav tilvekst som dette ikke vil bli ansett som virksomhet dersom en legger de alminnelige prinsipper for skattemessig virksomhetsklassifisering til grunn. Departementet legger til grunn at ligningsmyndighetenes virksomhetsvurdering for skog, som for annen virksomhet, skal skje skjønnsmessig på bredt grunnlag, og ikke lenger knyttes opp mot grensen for hva som anses som husbehovsskog.

Skog som drives i kombinasjon med jordbruk, og som etter forslaget ikke lenger skal anses som egen virksomhet, bør betraktes som en samlet enhet ved spørsmålet om det drives virksomhet eller ikke. Avkastning av skog som ikke alene eller sammen med annen aktivitet oppfyller vilkårene til virksomhet, beskattes som kapitalinntekt, dvs. med en skattesats på 25 pst. med regjeringens forslag.

Departementet viser til forslag til endring av skatteloven § 9-3 sjette og åttende ledd, § 9-7 femte ledd, § 12-11 fjerde ledd, § 14-73 første ledd og § 14-81 sjette ledd, samt opphevelse av § 9-13.

Departementet foreslår at endringene knyttet til gevinstbeskatning i landbruk og til endret virksomhetsavgrensning i skog trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom disse partiene og slutter seg til regjeringens forslag om endringer i landbruksbeskatningen med unntak for det som gjelder landbrukseiendommer og salg i familien, og går derfor imot regjeringens forslag om å oppheve skatteloven § 9-13, samt systemmessig tilhørende forslag til endringer i skatteloven § 9-3 og § 9-7.

Flertallet går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag i Prop. 1 LS (2015–2016) om endringer i skatteloven romertall IV § 9-3 sjette ledd, § 9-3 åttende ledd første punktum, § 9-7 femte ledd første punktum, og forslag om at § 9-7 femte ledd fjerde punktum og § 9-13 oppheves.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ gikk imot regjeringens kraftige skatteskjerpelse for familiejordbruket. Dette medlem vil vise til at et klart flertall på Stortinget har markert motstand mot regjeringens forslag om å fjerne skattefritaket for gevinster ved salg av landbrukseiendommer internt i familien, og er glad for at budsjettavtalen følger opp stortingsflertallets syn på dette området.

Dette medlem vil vise til at Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre sørger for økt skatt ved tomtosalg i landbruket, gjennom tilslutning til regjeringens forslag om å fjerne ordningen som frem til nå har sikret at gevinster ved tomtosalg i landbruket som ikke overskrider 150 000 kroner i ett inntektsår, har blitt unntatt fra personinntektsberegning i enkeltpersonforetak. Dette medlem vil videre vise til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett går imot denne skatteskjerpelsen.

Dette medlem vil understreke viktigheten av at denne endring av virksomhetsgrensene i skattemessig forstand ikke skal få innvirkning på annet regelverk som omfatter skogbruksvirksomhet slik at skogeiendommene kan drives på samme måte som i dag også etter denne forenklingen.

Dette medlem viser til at regjeringen foreslår at ordningen skal settes i verk fra 2016. Dette medlem ber om at det innføres en overgangsordning på fem år, slik at skogeiere som er i en gjennomsnittsligning, kan fullføre denne. Dette medlem viser til at en tilsvarende overgangsordning ble innført da gjennomsnittsligningen ble fjernet for deltakerlignede selskaper i 2015.

Dette medlem viser for øvrig til egne merknader i Innst. 2 S (2015–2016) og Innst. 3 S (2015–2016).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett og går imot forslaget om å avvikle skattefritaket for gevinster ved salg av landbrukseiendommer internt i familien. Forslaget vil innebære en stor ekstrakostnad for unge som skal ta over gårdsdriften og vil ha negative konsekvenser for landbruksstrukturen i Norge med familieeide gårder og spredt bosetning.

7. Næringsbeskatning for øvrig

7.1 Rentebegrensning

Sammendrag

Norge innførte med virkning fra 2014 en regel om sjablongmessig begrensning av fradraget for rentekostnader, jf. skatteloven § 6-41. Hovedformålet

var å gjøre det norske skattegrunnlaget mer robust overfor overskuddsflytting gjennom rentefradraget, og samtidig styrke rammebetingelsene for nasjonale bedrifter som konkurrerer med flernasjonale selskap.

Regelen avskjærer fradrag for rentekostnader som overstiger 30 pst. av en særskilt resultatstørrelse (skattemessig «EBITDA» – resultat før renter, skatt og avskrivninger). Det er bare fradrag for renter betalt til nærstående part (interne renter) som eventuelt skal begrenses.

Regelen er ment å beskytte det norske skattegrunnlaget mot overskuddsflytting gjennom kunstig høye rentefradrag. Det er imidlertid fortsatt vide muligheter til overskuddsflytting innenfor gjeldende regel. Skatteutvalget foreslo en rekke tiltak for å motvirke at flernasjonale selskap flytter ut skattbare inntekter opptjent i Norge (overskuddsflytting), herunder en kraftig innstramming i rentefradraget for selskap. OECD la som et ledd i sitt arbeid mot overskuddsflytting og uthuling av skattegrunnlaget (BEPS) i desember 2014 fram et diskusjonsnotat der en skisserte løsninger for nasjonale rentebegrensningsregler som er til dels strengere enn den norske regelen. Både Skatteutvalget og OECD har lagt til grunn at det er nødvendig å inkludere renter på lån til uavhengige långivere for at rentebegrensningsregler skal være tilstrekkelig effektive mot overskuddsflytting. Departementet er enig i at renter til uavhengige långivere i utgangspunktet bør inkluderes i rentebegrensningen. Samtidig er departementet opptatt av at en slik utforming av regelen ikke i for stor grad får virkning for ordinære låneforhold. En slik utvidelse av regelen bør derfor utredes nærmere, og vurderes i lys av OECDs anbefalinger.

Regjeringen mener likevel at en allerede i 2016 bør stramme inn regelen som begrenser rentefradraget mellom nærstående selskap (rentebegrensningsregelen). Departementet foreslår derfor å stramme inn regelen for å begrense en større del av fradragene som stammer fra overskuddsflytting, ved å redusere rammen fra 30 til 25 pst. av grunnlaget. Ytterligere endringer i rentebegrensningsregelen, samt utvalgets øvrige forslag mot overskuddsflytting, er omtalt i skattemeldingen.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 6-41 tredje ledd første punktum. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det foreslås å inkludere eksterne renter i rentebegrensningsreglen.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil understreke at det er svært viktig å redusere muligheten for å flytte overskudd mellom land i flernasjonale konsern. Her har både den rød-grønne og nåværende regjering foretatt innstramminger, men det er fortsatt rom for å gå lenger – noe dette medlem vil komme nærmere tilbake til i forbindelse med behandlingen av skattemeldingen i Stortinget. Dette medlem vil vise til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ i denne omgang foreslår å stramme inn rentebegrensningsregelen ytterligere utover regjeringens forslag, gjennom å sette grensen for fradrag for rentekostnader til nærstående som overstiger 20 pst. av resultat før skatt, renter og avskrivninger. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader i Innst. 2 S (2015–2016) og Innst. 3 S (2015–2016).

7.2 Skattefunn

Sammendrag

Regjeringen foreslår å heve det maksimale fradraggrunnlaget (beløpsgrensen) i Skattefunn for kostnader for egenutført FoU fra 15 til 20 mill. kroner. Samtidig foreslås det å heve den øvre grensen for innkjøpt FoU fra godkjente forskningsinstitusjoner fra 33 til 40 mill. kroner. Det foreslås at summen av kostnader til egenutført og innkjøpt FoU ikke kan overstige 40 mill. kroner.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 16-40 annet ledd. Det foreslås at endringen trer i kraft fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre støtter regjeringens forslag om å heve det maksimale fradraggrunnlaget i Skattefunn for egenutført FoU. Dette medlem viser videre til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 hvor Venstre foreslo å innføre et ekstra kriterium i Skattefunn-ordningen knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv. 2 mill. kroner for egenutført FoU og 4 mill. kroner for eksternt FoU.

Som følge av budsjettavtalen av 23. november 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer dette medlem ikke alternative forslag når det gjelder satser knyttet til Skattefunn-ordningen i denne innstilling.

7.3 Fritaksmetoden – avskjæring

Sammendrag

Regjeringen foreslår å avskjære bruken av fritaksmetoden i de tilfeller hvor det utdelende selskapet gis fradrag for utdelingen. Et selskap som foretar en utdeling, vil blant annet kunne få fradrag hvis hjemstaten behandler utdelingen som en rentebetaling. Hvis mottakers hjemstat samtidig ser på utdelingen som et skattefritt utbytte, gir det en asymmetrisk skattemessig behandling. Dette kan typisk skje i tilfeller der et finansielt instrument har trekk av både egenkapital og gjeld. Slike instrumenter blir ofte betegnet som hybride lånearrangement eller hybride instrumenter.

Når land behandler slike instrumenter ulikt for skatteformål (egenkapital/gjeld), kan det medføre at avkastningen verken blir skattlagt i det utdelende selskapet eller i mottakerselskapet. Det leder til såkalt dobbelt ikke-beskatning og er med på å redusere nasjonale skattegrunnlag. Internasjonalt har det de siste årene vært stor oppmerksomhet om utnyttelsen av hybride instrumenter og hybride enheter til skatteplanlegging. Både EU og OECD har iverksatt tiltak. Hensikten med disse tiltakene er å nøytralisere uheldige virkninger av at land kan behandle samme type finansielle instrument mv. forskjellig for skatteformål.

I det norske skattesystemet skal fritaksmetoden hindre at samme inntekt beskattes flere ganger innenfor en eierkjede av selskap. Fritaksmetoden bygger derfor på en forutsetning om at overskuddet har vært skattlagt tidligere i eierkjeden. Når et selskap som foretar en utdeling får fradrag for det utdelte beløpet, slår ikke denne forutsetningen til. Hvis fritaksmetoden gis anvendelse i disse tilfellene, vil det bryte med grunnleggende nøytralitetsbetraktninger og det kan gi uønskede tilpasningsmuligheter.

Departementet foreslår derfor en ny bestemmelse i skatteloven § 2-38 tredje ledd, bokstav h. Den nye bestemmelsen vil avskjære bruken av fritaksmetoden i den utstrekning et utdelende selskap gis fradrag for utdelingen.

Virkningen av forslaget vil være at slike inntekter i stedet skattlegges etter de alminnelige regler. For å kunne avskjære bruken av fritaksmetoden etter den nye bestemmelsen må skattemyndighetene se hen til den skattemessige behandlingen i landet utdelingen skjer fra. Forslaget vil bringe norske regler mer i samsvar med den internasjonale utviklingen på området. Departementet foreslår at endringen gis virkning fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

7.4 Verdipapirfond – skattemessig behandling

Sammendrag

I dag er skattereglene for verdipapirfond basert på en sondring mellom aksjefond og obligasjonsfond. Fond som eier én eller flere aksjer, anses som aksjefond. Beskatningen av aksjefond er tilpasset skattereglene som gjelder for aksjer, mens beskatningen av obligasjonsfond er basert på andre prinsipper og tilpasset skattleggingen av rentepapirer.

Departementet foreslår å endre reglene slik at de i større grad tar hensyn til at det kan være ulike typer verdipapir i samme fond. De nye reglene vil løse flere av problemene som er knyttet til dagens regelverk.

Dagens skatteregler innebærer for det første en viss dobbeltbeskatning av renter i fond med både aksjer og rentepapirer, sammenliknet med direkteide rentepapirer. For det andre legger reglene til rette for skattemessige tilpasninger. Det skyldes blant annet at en liten aksjeandel i et fond gjør at hele fondet skattlegges som aksjefond.

Det foreslås en ny bestemmelse om skattlegging av verdipapirfond i skatteloven § 10-20.

Departementet foreslår at selve fondet skal skattlegges på følgende måte:

Verdipapirfond skal fortsatt være egne skattesubjekter, og skal som i dag følge skattereglene som gjelder for selskap. Særregelen om at verdipapirfond er fritatt for skatteplikt på gevinst og ikke har fradragsrett for tap ved realisasjon av aksjer i selskap hjemmehørende i land utenfor EØS, foreslås videreført.

Ved utdeling til andelseierne skal fondet ha fradragsrett for utdeling av renteinntekter. Hvor stor andel av utdelingen som skal anses som rente, beregnes sjablongmessig ut ifra andelen rentepapirer i fondet.

I dag er bare aksjefond subjekt etter fritaksmetoden. Dette foreslås endret slik at alle verdipapirfond blir subjekt etter fritaksmetoden, siden betegnelsen aksjefond bortfaller for skatteformål.

Andelseierne skal etter forslaget skattlegges på følgende måte:

- Utdeling fra verdipapirfond med mer enn 80 pst. aksjeandel skattlegges som aksjeutbytte.
- Utdeling fra verdipapirfond med mindre enn 20 pst. aksjeandel skattlegges som renteinntekt.
- Utdeling fra verdipapirfond med mellom 20 og 80 pst. aksjeandel splittes i én del som skattlegges som aksjeutbytte og én del som skattlegges som rente, beregnet forholdsmessig ut ifra aksjeandelen.

Aksjeandelen beregnes ut ifra forholdet mellom verdien av aksjer og andre verdipapirer ved inntektsårets begynnelse. Aksjer i underliggende fond

skal som hovedregel inngå i beregningen med en tilsvarende forholdsmessig del.

Bare den delen av andelens inngangsverdi som tilsvarer aksjeandelen i ervervsåret, gir grunnlag for å beregne skjerming etter aksjonærmodellen. Utdeling som skattlegges som renteinntekt, gir ikke rett til fradrag for skjerming eller skattefritak etter fritaksmetoden.

Ved innløsning av andel og andre former for realisasjon, beregnes gevinst og tap på andelen etter vanlige regler. For andelseiere i fond med andre verdipapirer enn aksjer, begrenses skattefritak etter fritaksmetoden forholdsmessig, beregnet ut ifra aksjeandelen i salgsåret og i ervervsåret.

Dersom fondet ikke har innrapportert opplysninger som er nødvendige for å fastsette aksjeandelen ved årsskiftet, må andelseier dokumentere dette. Dersom tilfredsstillende dokumentasjon ikke foreligger, skattlegges utdelingen som rente. Når fondet ikke selv innrapporterer opplysninger, foreslås en forenklet modell for å hensynta andeler i underliggende fond. Andeler i underliggende fond inngår da bare i beregningen dersom de utgjør mer enn 25 pst. av samlet verdi ved inntektsårets begynnelse. Det tas heller ikke hensyn til aksjer som eies av underliggende fond lenger ned i eierkjeden enn ett ledd. Dersom dokumentasjon kun mangler for andel i underliggende fond, anses andelen i fondet som andre verdipapirer enn aksjer.

De foreslåtte reglene vil gi mer likeartede rammebetingelser for ulike typer norske og utenlandske fond, og bidra til en mer rettferdig konkurransesituasjon i markedet. Reglene vil kunne gi økt skatt for enkelte og redusert skatt for andre, avhengig av sammensetningen av porteføljen i fondet. Departementet har ikke tilstrekkelig grunnlag til å beregne provenyvirkningene av dette.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 2-38 første ledd b og § 10-13 første ledd siste punktum. Bestemmelsene i skatteloven § 10-1 tredje ledd, § 10-5, § 10-12 første ledd siste punktum, § 10-30 tredje ledd og § 10-31 tredje ledd foreslås opphevet. I tillegg foreslås en ny bestemmelse i skatteloven § 10-20.

Reglene foreslås gjort gjeldende fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

7.5 Fradrag for avsetninger i forsikringsselskap (Solvens II)

Sammendrag

Forsikringsselskap får fradrag for sine avsetninger til å dekke eller sikre forpliktelser overfor de for-

sikrede. Fradragsretten følger av en spesialbestemmelse i skatteloven § 8-5.

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF (Solvens II), som samler alle EUs forsikringsdirektiver i ett direktiv, skal gjennomføres i norsk rett innen 1. januar 2016. Solvens II-regelverket innebærer nye krav til forsikringsselskapenes kapital og avsetninger mv. Formålet med reglene er å underlegge forsikringsselskapene krav til egenkapital og avsetninger som bedre reflekterer risikoen i selskapene enn det som følger av dagens regler.

Finansdepartementet sendte den 21. mai 2015 på høring et forslag om endring av skatteloven § 8-5. Forslaget gikk ut på at fradragsretten skulle baseres på forsikringstekniske avsetninger etter det nye Solvens II-regelverket. Endringene skulle tre i kraft fra og med inntektsåret 2016.

Departementet har vurdert høringsinnspillene og kommet til at det er behov for mer tid til å utrede endringsforslaget. Departementet fremmer derfor ikke i denne proposisjonen forslaget til endringer som ble beskrevet i høringsnotatet. I stedet foreslår departementet at skatteloven § 8-5 endres slik at det framgår at fradraget inntil videre skal beregnes på samme måte som etter dagens regler.

Departementet vil arbeide videre med å utrede et forslag til nye avsetningsregler som kan tre i kraft tidligst i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

7.6 Naturressursskatten – nedre grense

Sammendrag

I forbindelse med budsjettet for 2015 ble det vedtatt å heve nedre grense i grunnrenteskatten, slik at vannkraftverk med effekt fra 5,5 MVA til 10 MVA ikke lenger skal betale grunnrenteskatt, jf. endringslov 19. desember 2014 nr. 80. Etersom fritaket reiser statsstøtterettslige problemstillinger, ble ikrafttredelsen utsatt i påvente av et positivt vedtak fra ESA. ESA har i brev av 23. juni 2015 gitt uttrykk for at økt nedre grense i grunnrenteskatten ikke utgjør statsstøtte i EØS-rettslig forstand. I statsråd 18. september 2015 ble det besluttet at økningen av nedre grense skal gjelde med virkning fra og med inntektsåret 2015.

I Prop. 1 LS (2014–2015) ble det argumentert for at nedre grense i naturressursskatten bør heves samtidig som nedre grense i grunnrenteskatten heves. Eier av kraftverk med generatorer som har effekt over 5,5 MVA, betaler etter dagens regler naturressursskatt for det enkelte kraftverk på 1,3 øre per kWh av gjennomsnittlig samlet produksjon de siste syv inntektsår, jf. skatteloven § 18-2. Naturressursskatten

fordeles med 1,1 øre til kommunen og 0,2 øre til fylkeskommunen kraftverket ligger i. Naturressursskatten er fradragsberettiget krone for krone mot utliknet fellesskatt til staten, og eventuelt ubenyttet fradrag kan framføres med rente. Naturressursskatten er derfor ikke en effektiv skatt på selskapene, men omfordeler skatt fra staten til kommuner og fylkeskommuner med kraftverk.

Naturressursskatten ble innført i forbindelse med kraftskattereformen 1997. Som omtalt i Prop. 1 LS (2014–2015) punkt 5.4 var intensjonen å omfordele grunnrenteskatt fra staten til kommuner og fylkeskommuner. Når nedre grense heves, vil ikke staten lenger kreve inn grunnrenteskatt fra kraftverk under 10 MVA. Grunnlaget for omfordeling av grunnrente fra staten til kommuner og fylkeskommuner via naturressursskatten er derfor ikke lenger til stede. Like grenser i naturressursskatten og grunnrenteskatten vil også gjøre regelverket enklere for både skattytere og Skatteetaten. I tråd med det som ble signalisert i budsjettet for 2015 foreslår regjeringen derfor at grensen for naturressursskatt heves til 10 MVA når nedre grense i grunnrenteskatten heves, det vil si fra og med inntektsåret 2015. Det vises til forslag til endring i skatteloven § 18-2 annet ledd annet punktum.

Kommunenes proveny fra naturressursskatten for kraftverk med effekt mellom 5,5 MVA og 10 MVA anslås til om lag 20 mill. kroner påløpt i 2015 og bokført i 2016. Når rammene for kommunenes inntekter blir fastlagt for 2016, vil kommunenes samlede reduksjon i naturressursskatt kompenseres med en tilsvarende økning fra andre skatteinntekter. Samlet vil derfor både kommunesektoren og staten komme uendret ut. For den enkelte kommune som får lavere naturressursskatt, kan imidlertid de samlede inntektene bli noe redusert. De direkte utslagene vil i stor grad bli motvirket gjennom skatteutjevningen i kommunenes inntektssystem.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ går imot regjeringens foreslåtte endringer i beskatningen av vannkraftverk, herunder forslaget om å heve innslagspunktet for naturressursskatten som vil medføre lavere naturressursskatt til vannkraftkommunene. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader og forslag i Innst. 2 S (2015–2016) og Innst. 3 S (2015–2016).

8. Merverdiavgift på elektroniske nyhetstjenester

Sammendrag fra Prop. 1 LS (2015–2016)

Merverdiavgiften er en generell forbruksavgift som i utgangspunktet ilegges alle varer og tjenester. Enkelte varer og tjenester er fritatt for merverdiavgift, blant annet trykt skrift (aviser, tidsskrift, bøker).

Merverdiavgiftsfritaket for aviser omfatter kun aviser som er trykt på papir. Aviser i elektronisk form ilegges merverdiavgift med 25 pst. For å gi avgiftsmessig likebehandling av nyheter på papir og i elektronisk form, foreslår regjeringen å utvide fritaket til å omfatte elektroniske tjenester som hovedsakelig inneholder nyheter og aktualiteter. Det foreslås at fritaket fastsettes i merverdiavgiftsloven § 6-2, samt at departementet gis fullmakt til å fastsette nærmere regler i forskrift.

Departementet er i dialog med EFTAs overvåkingsorgan (ESA) om fritaket og avgrensningen av det og vil sende formell notifikasjon så snart som mulig. Forslag til endringer i merverdiavgiftsforskriften vil bli sendt på høring. Det foreslås at Kongen gis fullmakt til å iverksette lovendringen. Fritaket vil bli iverksatt så snart ESAs godkjenning foreligger og forskrift er fastsatt.

Departementet viser til forslag til endringer i merverdiavgiftsloven §§ 6-2, 7-1 og 9-1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Sammendrag fra Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)

Finansdepartementet i samråd med berørte departementer er nå i slutfasen med å utarbeide notifikasjon til ESA. Endelig notifikasjon er foreløpig ikke sendt, men det har vært omfattende dialog med ESA. Før fritaket kan iverksettes må utkast til forskrift med nærmere avgrensninger av fritaket mv. på høring med minst seks ukers høringsfrist.

Forslaget i høringsnotatet vil avhenge av ESAs tilbakemelding. Arbeidet med disse prosessene innebærer at fritaket trolig ikke kan innføres fra 1. januar 2016 og at et mer realistisk iverksettingstidspunkt er 1. mars 2016.

På denne bakgrunn legges det til grunn at innføring av merverdiavgiftsfritak for elektroniske nyhetstjenester tidligst kan skje 1. mars 2016. Fritaket er foreslått å tre i kraft fra den tid Kongen bestemmer, og det er derfor ikke behov for ytterligere lovendringer.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, tar omtalen til etterretning.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett og går imot forslaget om å utsette innføring av merverdiavgiftsfritaket for elektroniske nyheter til 1. mars 2016.

9. Andre lovsaker

9.1 Skatteloven § 6-24

Sammendrag

Etter skatteloven § 6-1 gis det fradrag for «kostnader som er pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt». I skatteloven § 6-24 er det gitt en særregel som gir fradragsrett for kostnader knyttet til inntekter som omfattes av fritaksmetoden. I bestemmelsens annet ledd er det presisert at det ikke gis fradrag for ervervs-kostnader.

I enkelte tilfeller pådrar selskaper seg kostnader i forbindelse med planlagte oppkjøp som ikke blir gjennomført. Det er omtvistet om slike kostnader omfattes av fradragsretten etter skatteloven § 6-24. Departementet er kjent med at ulike klagenemnder i Skatteetaten har kommet til forskjellig resultat når det gjelder dette spørsmålet. I en dom fra Asker og Bærum tingrett avsagt 20. mars 2015, fikk skattyter medhold i at kostnader knyttet til forberedelse av et oppkjøp som ikke ble gjennomført, var fradragsberettiget. Denne dommen er anket.

Både begrunnelsen for å innføre regelen som ble angitt i Ot.prp. nr. 1 (2005–2006), og sammenhengen i regelverket, tilsier etter departementets syn at bestemmelsen i skatteloven § 6-24 annet ledd må leses slik at den omfatter kostnader av en slik art at de skal aktiveres på kostprisen hvis kjøpet gjennomføres.

Den uklare rettsstilstanden som foreligger er etter departementets oppfatning uheldig. Det kan ta tid før spørsmålet er endelig avgjort i rettsapparatet. Departementet foreslår derfor at det inntas en presisering i skatteloven § 6-24 annet ledd, slik at kostnader knyttet til aksjeerverv som ikke gjennomføres, på samme måter som ervervs-kostnader for aksjer der ervervet gjennomføres, ikke er fradragsberettiget. Den foreslåtte endringen er etter departementets syn en presisering av gjeldende rett. Forslaget har derfor ikke særskilte administrative kostnader eller provenyemessige konsekvenser.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 6-24 annet ledd. Departementet foreslår at endringen

trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.2 Opphevelse av skatteloven § 16-50

Sammendrag

Departementet foreslår å oppheve skatteloven § 16-50 om refusjon av toppskatt og trygdeavgift for aktiv deltaker i selskap. Reglene om refusjon ble vedtatt i 1992 og må ses i sammenheng med den såkalte delingsmodellen som ble opphevet fra og med 1. januar 2006. Reglene om refusjon har nå mistet sin praktiske betydning.

Refusjonsbestemmelsen i skatteloven § 16-50 gir aktive selskapsdeltakere rett til refusjon av toppskatt og trygdeavgift på personinntekt som er beregnet etter delingsmodellen. Refusjonen kan etter bestemmelsen kreves fra selskapet hvor det er utøvet aktivitet. Personinntekt etter delingsmodellen ble sist beregnet for inntektsåret 2005. Fordi refusjon ikke kan kreves før skatten og trygdeavgiften er utlignet og betalt, og dette kan trekke ut i tid i endringssaker mv., er bestemmelsen ikke opphevet tidligere. Etter hvert som skatt etter delingsmodellen er ilignet og betalt, har bestemmelsen mistet sin praktiske betydning. Etter departementets vurdering bør bestemmelsen oppheves, som ledd i opprydding i regelverket.

Skatteloven § 10-11 annet ledd tredje punktum inneholder en henvisning til § 16-50. Også denne bestemmelsen foreslås opphevet.

Det vises til forslag om opphevelse av skatteloven § 10-11 annet ledd tredje punktum og § 16-50. Det foreslås at opphevelsene får virkning fra og med inntektsåret 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.3 Delegasjon av forskriftskompetanse til å fastsette avgiftssatser for visse grupper medlemmer i folketrygden

Sammendrag

Etter folketrygdloven § 23-4 har Stortinget kompetanse til å gi særlige bestemmelser om avgifter og tilskott for visse grupper, herunder frivillige medlemmer i utlandet og utenlandske sjømenn som er ansatt på norske skip i utenriksfart. Denne kompetansen kan delegeres til Kongen.

Stortinget har i alle senere år delegert kompetansen etter folketrygdloven § 23-4 til å gi særlige bestemmelser til Kongen. I stortingsvedtaket om

fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2015 er delegasjonsvedtaket inntatt i § 9.

Grunnlag og satser mv. for ovennevnte grupper fastsettes på samme måte hvert år, med mindre justeringer blant annet som følge av justeringer i statsbudsjettet for øvrige medlemmer av folketrygden. Forberedelsene av disse forskriftene skjer i Arbeids- og sosialdepartementet, i samråd med Finansdepartementet.

Departementet kan ikke se at fastsettingen av disse forskriftene reiser spørsmål som det er behov for å behandle i statsråd og vedtas av Kongen. Videre medfører behandling i statsråd og vedtakelse av Kongen at det er vanskelig å fastsette forskriftene før årsskiftet, ettersom delegasjonsvedtaket normalt vedtas av Stortinget medio desember.

Avgiftssatser mv. i disse forskriftene gjelder fra 1. januar i det inntektsåret budsjettet gjelder. I noen tilfeller er disse forskriftene nødvendige for at arbeidsgivere kan gjennomføre korrekt forskuddstrekk og innrapportering til skattemyndighetene. Slikt trekk og innrapportering skal skje senest den 5. i påfølgende måned, dvs. senest den 5. februar for ytelser gitt i januar. For at dette skal kunne skje så enkelt som a-opplysningsordningen er ment å legge til rette for, må forskriftene fastsettes senest innen utgangen av desember året før.

Ovennevnte forhold tilsier etter departementets vurdering at Stortinget bør kunne delegere forskriftskompetansen til fagdepartementet (Arbeids- og sosialdepartementet). Departementet foreslår derfor en endring i folketrygdloven § 23-4, slik at Stortinget gis hjemmel til å delegere sin forskriftskompetanse til departementet.

Dersom forslaget blir vedtatt, vil det først få betydning for senere stortingsvedtak om avgifter til folketrygden. Dette skyldes at Stortinget vedtar stortingsvedtaket for 2016 før forslaget til lovendring i denne proposisjonen er ferdig behandlet i Stortinget og ev. sanksjonert av Kongen. For inntektsåret 2016 vil Arbeids- og sosialdepartementet legge til rette for at Kongen så raskt som mulig etter Stortingets behandling av stortingsvedtaket kan fastsette de nødvendige forskrifter.

Forslaget innebærer at det vil bli enklere å fastsette forskriftene i rimelig tid før årsskiftet. Tidligere fastsetting av forskriftene gjør det enklere for arbeidsgiver å gjennomføre korrekt forskuddstrekk og innrapportering under a-opplysningsordningen, og vil redusere behovet for korrigeringer i ettertid. Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser.

Det vises til forslag til endring i folketrygdloven § 23-4. Endringen foreslås å tre i kraft straks.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.4 Klargjøring av hjemmel for plikt til å svare avgifter til folketrygden for ytelser til personer som ikke er medlem, når Norge er ansvarlig for dekning av utgifter til helse-tjenester i et annet EØS-land

Sammendrag

I grenseoverskridende tilfeller må folketrygdlovens bestemmelser om finansiering (avgiftsplikt) sees i sammenheng med avtaler mellom Norge og ett eller flere andre land om rettigheter og plikter på trygdeområdet, såkalte trygdeforordninger eller trygdeavtaler.

Dette gjør at det i visse tilfeller kan være vanskelig å lese ut av loven om man har plikt til å svare trygdeavgifter. I 2011 ble avgiftsplikten etter loven gjort klarere for personer som ikke er medlemmer av norsk folketrygd etter folketrygdlovens ordlyd, men «som er omfattet av norsk trygdelovgivning etter trygdeavtale».

Det gjenstår imidlertid en gruppe avgiftspliktige der avgiftsplikten ikke framgår direkte av ordlyden. Dette gjelder personer som er bosatt i et annet EØS-land, og som mottar pensjon eller uføretrygd fra Norge, samtidig som Norge etter trygdeforordningen i EØS anses som kompetent stat for helsetjenester. Norge vil som kompetent stat være ansvarlig for å dekke utgiftene til nødvendige helsetjenester som pensjonisten/den trygdede mottar i bostedslandet, men vil også ha rett til å kreve trygdeavgifter av ytelser til personen.

Etter gjeldende tolkning og praksis svares det trygdeavgifter for denne gruppen i dag. Pensjonister svarer trygdeavgift etter lav sats og uføretrygdede etter mellomomsats. Det foreslås ingen endringer av avgiftspliktens grunnlag eller omfang.

Departementet foreslår å endre ordlyden i folketrygdloven § 23-4 a slik at hjemmelen for avgiftsplikt i disse situasjonene kommer klarere fram. Det samme gjelder hjemmelen for arbeidsgiveravgift, i de få tilfellene dette er aktuelt, eksempelvis når pensjonen betales direkte fra arbeidsgiver (over drift).

Videre foreslås det en endring av kompetansebestemmelsen i folketrygdloven § 24-1, som regulerer oppgavefordelingen mellom Nav og Skatteetaten i avgiftssaker. Endringen innebærer at ordlyden også omfatter personer som ikke er medlemmer i folketrygden, men som skal betale avgift fordi Norge er kompetent stat for helsetjenester.

Det betales trygdeavgifter for denne gruppen pensjonister/trygdede etter gjeldende regler, jf. over. Forslaget antas derfor ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser, men gjør regelverket enklere tilgjengelig. Det vises til forslag til endring av folketrygdloven §§ 23-4 a og 24-1. Endringene foreslås å tre i kraft straks.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.5 Endringer i tolloven

9.5.1 Konsultasjoner med næringslivet

SAMMENDRAG

I desember 2013 vedtok WTOs ministerkonferanse teksten til en ny global avtale om handelsfasilitering. Protokollen om endring av WTO-avtalen ble vedtatt i november 2014. Avtalen om handelsfasilitering vil tre i kraft når to tredjedeler av WTOs medlemmer har godkjent protokollen. Avtalen forutsettes gjennomført av alle industriland ved ikrafttredelse.

UD fremmet en proposisjon for Stortinget i høst om samtykke til godkjenning av protokoll av 27. november 2014 om endring av Marrakesh-avtalen om opprettelse av Verdens handelsorganisasjon (innsetting av avtalen om handelsfasilitering), slik at Norge kan slutte seg til avtalen innen WTOs ministermøte i desember 2015 (Prop. 155 S (2014–2015)).

Gjennomføring av avtalen om handelsfasilitering nødvendiggjør enkelte endringer i tolloven og i tollforskriften. Departementet foreslår at det i tolloven kapittel 12 tas inn en ny bestemmelse som gir departementet fullmakt til å gi forskrift om regelmessige konsultasjoner mellom de ulike myndigheter som har ansvar og oppgaver i tilknytning til vareførsel over landegrensen og næringslivet. Forslaget har ikke vært på høring. Departementet vil komme tilbake med ev. forslag om øvrige nødvendige endringer i tolloven som følge av avtalen. Forslaget antas ikke å ha større administrative eller økonomiske konsekvenser for næringslivet eller de berørte myndighetene.

Det vises til forslag til ny § 12-16 i tolloven. Det foreslås at endringen trer i kraft 1. januar 2016.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet forutsetter at lovendringene som blir fremmet, ikke vil avgrense norske styresmakters handlingsrom for formålstjenlig håndtering av ulike grense- og tollspørsmål. For øvrig støtter dette medlem regjeringens forslag.

9.5.2 Saksbehandling av bindende forhåndsuttalelser

SAMMENDRAG

Etter tolloven § 12-13 kan tollmyndighetene avgir bindende forhåndsuttalelse om varers klassifisering. Ved lov 22. juni 2012 nr. 37 ble det vedtatt en endring

av tolloven § 12-13 som utvider omfanget av tilfeller det kan gis forhåndsuttalelser om. Dette gjelder uttalelser om opprinnelse, og toll og gebyrer som vil påløpe ved innførsel eller utførsel av en vare, eller beregningsmåten for disse. Endringen omfatter også plikt til å svare gebyr for forhåndsuttalelse og regulerer klageadgang og adgang til domstolsprøving.

Endringsloven har ikke blitt satt i kraft. Etter at den ble vedtatt har det vist seg at dens bestemmelser om at en forhåndsuttalelse ikke kan påklages i egen sak, men bare påklages sammen med det vedtak hvor uttalelsen legges til grunn, har reist enkelte spørsmål knyttet til våre folkerettslige forpliktelser. Samtidig har departementet hatt på høring et utkast til ny skatteforvaltningslov som vil ha regler om bindende forhåndsuttalelser på skatte- og avgiftsområdet for øvrig. I høringen er det foreslått at bindende forhåndsuttalelser skal kunne påklages administrativt.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at endringsloven endres slik at det framgår av tolloven § 12-13 at også forhåndsuttalelser etter denne bestemmelsen kan påklages administrativt. Det foreslås også at plikten til å svare gebyr endres fra en ubetinget plikt til en adgang til å fastsette gebyr.

Forslagene antas ikke å ha vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for næringslivet eller for tollmyndighetene. Forslagene innebærer en styrking av rettssikkerheten for de som ber om forhåndsuttalelser sammenlignet med ordningen etter den vedtatte endringsloven. Forslagene antas heller ikke å ha provenyvirksomheter.

Forslagene har ikke vært på høring. Begge forslagene vil være til gunst for de som anmoder om forhåndsuttalelse. Det foreslås at endringene trer i kraft straks.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.6 Opplysningsplikt om finansiell informasjon på skatteområdet

Sammendrag

Departementet foreslår endringer i ligningslovens regler om opplysningsplikt om finansiell informasjon. Forslaget innebærer at bestemmelsene om opplysningsplikt om finansiell informasjon samles i én bestemmelse i ligningsloven kapittel 5 om opplysningsplikt for tredjepart. I tillegg foreslås enkelte endringer som følge av at Norge har forpliktet seg til å implementere OECDs nye internasjonale standard for automatisk utveksling av finansielle kontoopplysninger på skatteområdet, kjent som «the Common Reporting Standard» (CRS). Endringene går ut på tilpasninger i forskriftshjemler i ligningsloven kapittel 5, innføring av en særskilt bestemmelse om omgæ-

se, samt at virkeområdet for pålegg om bokføring utvides.

Det vises til forslag til endringer i ligningsloven §§ 5-3 til 5-5, 5-9, 5-12 og 6-6.

Departementet foreslår at lovendringene skal tre i kraft straks. Pliktene etter ligningsloven § 5-3 vil imidlertid være begrenset av gjeldende forskrifter inntil nye rapporteringsløsninger er på plass og nye forskrifter er vedtatt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.7 Opplysningsplikt for offentlig myndighet om gjeld, renter og penger til gode

Sammendrag

Departementet foreslår endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 (ligningsloven) § 6-3 nr. 2 bokstav a slik at forvaltningsorganer får plikt til å gi opplysninger til Skatteetaten om skattyteres gjeld, renter og beløp til gode. Det foreslås at endringen får virkning fra og med inntektsåret 2015.

Ulike forvaltningsorganer utbetaler store beløp til privatpersoner og næringsdrivende som ledd i sin virksomhet. Eksempelvis utbetaler Nav og Statens pensjonskasse trygdeytelser og pensjoner, fylkesmenn og kommuner utbetaler erstatninger og offentlige tilskudd, HELFO utbetaler refusjoner og driftstilskudd og Husbanken utbetaler statlig bostøtte.

I forbindelse med utbetalte ytelser fra et forvaltningsorgan kan etteroppgjør og feilutbetaling føre til at organet gjør vedtak om tilbakebetaling av stønad eller tilskudd. Renter som er påløpt og ubetalt restkrav per 31. desember samme år utgjør kostnader og gjeld som skattyter har rett til fradrag for, jf. skatteloven § 6-40 og § 4-1. Ligningsloven § 5-3 regulerer plikt til å gi opplysninger om fordringer og gjeld, men er begrenset til å gjelde finansinstitusjoner, verdipapirforetak, pensjonskasser mv. og offentlige organer som driver utlånsvirksomhet som næring. Offentlige organer som ikke driver ordinær utlånsvirksomhet har dermed ikke plikt til å rapportere skattyterens gjeld og renter som oppstår som følge av feilutbetalinger og etteroppgjør, og skattyteren kan miste rettmessige fradrag om han ikke selv fører beløpene i selvangivelsen.

I noen tilfeller betaler stønadsmottakeren tilbake et høyere beløp enn tilbakebetalingskravet. Om det overskytende beløpet ikke er utbetalt innen 31. desember, oppstår det et beløp til gode som er skattepliktig som formue. Også dette beløpet må skattyter selv føre opp i selvangivelsen.

Ved innføring av ny uføretrygd fra 1. januar 2015 skal Nav hvert år gjennomføre et etteroppgjør med kontroll av utbetalt uføretrygd mot mottakerens

eventuelle arbeidsinntekt. Etteroppgjør og omregning av uføretrygd skjer etter ordinær ligning i året etter utbetalingsåret. Første etteroppgjør blir høsten 2016 for inntektsåret 2015. Nav forventer mellom 80 000–100 000 etteroppgjør for mottakere av uføretrygd som Nav antar vil ha en inntekt som er høyere enn sin inntektsgrense. I tillegg oppstår feilutbetalinger når vilkårene for rett til en yelse fra Nav ikke var oppfylt, for eksempel når mottakeren har gitt feil opplysninger i søknad om sykepenger, dagpenger eller stønad til enslig forsørger.

Når etteroppgjør og feilutbetaling resulterer i krav om tilbakebetaling, får skattyter en nedbetalingsplan med trekk i trygdeutbetaling eller lønn eller med krav om innbetaling. Navs egne prognoser tilsier at ca. 40 000 saker per år kan føre til vedtak om tilbakebetaling av uføretrygd i etteroppjøret. Nav antar at 40 pst. av stønadsmottakerne vil ha nedbetalt gjelden i løpet av samme år. Omtrent 60 pst. av stønadsmottakerne vil dermed ha gjeld fra tilbakebetalingskravet per 31. desember. Av disse vil ca. 10 pst. fortsatt ha en restgjeld per 31. desember året etter.

Nav hadde 35 430 nye feilutbetalingssaker i 2014. Tilbakebetalingskravene utgjorde til sammen 1,24 mrd. kroner. Tallet på feilutbetalingssaker med restgjeld per 31. desember 2014 var 41 102 og samlet gjeld var på ca. 2,4 mrd. kroner.

Departementet foreslår at endringen i ligningsloven § 6-3 nr. 2 bokstav a får virkning fra og med inntektsåret 2015, slik at den skal gjelde for rapportering i 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.8 Plikt til å levere selvangivelse for næringsdrivende elektronisk og opphevelse av adgangen til å levere merverdiavgiftsoppgaven på papir

Sammendrag

De aller fleste næringsdrivende leverer selvangivelse og merverdiavgiftsoppgave elektronisk. Et mindretall leverer imidlertid fortsatt selvangivelsen og merverdiavgiftsoppgaven på papir. Dette medfører lavere datakvalitet enn det som oppnås ved elektronisk levering, til ulempe både for den oppgavepliktige og Skatteetaten. I tillegg påfører det Skatteetaten kostnader. Skattedirektoratet har i rapport om elektronisk rapportering 19. mars 2015, som har vært på høring, vurdert plikt til å levere selvangivelsen for næringsdrivende elektronisk og opphevelse av adgangen til å levere merverdiavgiftsoppgaven på papir. I rapporten anbefalte direktoratet å innføre krav om elektronisk levering av selvangivelsen for næringsdrivende og at muligheten til å søke dispen-

sasjon fra plikten til å levere merverdiavgiftsoppgaven elektronisk blir opphevet. Departementet foreslår å endre reglene i ligningsloven for levering av selvangivelse og reglene i merverdiavgiftsloven om merverdiavgiftsoppgave slik at elektronisk levering blir obligatorisk.

Det vises til endringer i ligningsloven § 4-2 nr. 6 og merverdiavgiftsloven § 15-7 tredje ledd tredje punktum og § 15-7 fjerde ledd annet punktum og § 21-2 annet ledd.

Det foreslås at endringene i ligningsloven gjøres gjeldende fra og med 1. januar 2016, det vil si for selvangivelsen for inntektsåret 2015. Endringene i merverdiavgiftsloven foreslås gjort gjeldende fra og med 1. januar 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

9.9 Forskuddstrekkordningen for uføretrygd og andre uføreytelser

Sammendrag

Som et ledd i uførereformen, som ble iverksatt 1. januar 2015, ble skattereglene endret slik at uføreytelser fra folketrygden og uføreytelser fra andre ordninger nå blir skattlagt som lønn. Når uføreytelser blir skattlagt som lønn, er det naturlig at de også blir behandlet som lønn i forbindelse med forskuddstrekking. Finansdepartementet foreslår derfor endringer i skattebetalingsloven §§ 5-5 og 5-7 slik at det klargjøres at forskuddstrekkordningen for uføreytelser skal være som for lønn. Provenykonsekvensen av forslaget er ubetydelig. Departementet foreslår at endringene trer i kraft 1. januar 2016.

Det vises til forslag om endringer i skattebetalingsloven §§ 5-5 og 5-7.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.10 Tilbakebetaling av forskuddstrekk mv.

Sammendrag

I tilfeller hvor skattyter har mottatt en ytelse fra en forskuddstrekkpliktig (arbeidsgiver) som er feilutbetalt eller som skattyter av andre grunner ikke har krav på, forekommer det at det blir fremmet krav om tilbakebetaling av utbetalt beløp med tillegg av trukket skatt, dvs. brutto ytelse. Departementet antar at dette blant annet skyldes at skattebetalingsloven ikke gir regler for hvilken adgang innkreivingsmyndigheten har til å tilbakebetale trukket skatt til arbeidsgiver, og at gjennomført forskuddstrekk som er innbetalt til skattemyndighetene i hovedsak er et anlig-

gende mellom skattemyndighetene og den enkelte skattyter.

Departementet vil tilrettelegge for at korreksjon av trukket skatt i tilknytning til feilutbetalinger mv. kan håndteres i samarbeid mellom skattemyndighetene og arbeidsgiver, slik at skattyter i mindre utstrekning blir møtt med krav om tilbakebetaling av brutto ytelse. Departementet vil videre tilrettelegge for at en skattyter som likevel har tilbakebetalt en brutto ytelse, skal kunne få refundert den delen av tilbakebetalingen som utgjør trukket skatt.

Departementet foreslår derfor at det i skattebetalingsloven § 5-3 tredje ledd inntas en bestemmelse om at forskuddstrekk og fastsatt skatt i særlige tilfeller, for eksempel ved feilutbetalinger, kan tilbakebetales til skattyter eller til arbeidsgiver. Departementet vil vurdere om det til bestemmelsen skal gis utfyllende bestemmelser i forskrift.

Forslaget vil ikke gi økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft 1. januar 2016.

Det vises til forslag om endring i skattebetalingsloven § 5-3.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.11 Overføring av skatteoppkreverfunksjonen

Sammendrag

Finansdepartementet foreslår å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2016. Formålet med tiltaket er å styrke kampen mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi, styrke rettssikkerheten og likebehandlingen, forenkling for skattytere og mer effektiv ressursbruk.

Dette er ett av regjeringens tiltak for å gjøre skatte- og avgiftsforvaltningen bedre, mer effektiv og mer samordnet, jf. omtale i Prop. 1 S (2015–2016) og Prop. 120 LS (2014–2015). Skatteetaten vil med tiltakene få et helhetlig ansvar for fastsetting, innkreving og kontroll av skatter og avgifter.

Ansvar for skatteoppkreverfunksjonen er i dag delt mellom Skatteetaten, som har det faglige ansvaret, og kommunene, som har det administrative ansvaret. En god del kommuner har etablert interkommunale enheter, og det er i dag 275 kommunale skatteoppkreverkontor som bruker om lag 1 400 årsverk på skatteoppkreverfunksjonen. Det er kritisk mange små miljøer; over 60 pst. av kontorene bruker to eller færre årsverk. Kontorene er forutsatt å utføre tre oppgaver: skatteinnkreving, arbeidsgiverkontroll og føre skatteregnskapet. Skatteoppkreving blir brukt som en felles betegnelse om de samlede oppgavene som ligger til skatteoppkreverfunksjonen. Skatteeta-

ten på sin side bruker om lag 70 årsverk til å følge opp skatteoppkreverne.

Dagens organisering av skatteoppkreverfunksjonen er lite hensiktsmessig, både faglig, styrings- og ressursmessig. Skatteoppkreverfunksjonen er i dag ved lov lagt til kommunene. Denne organiseringen er historisk betinget og kan ikke lenger sies å være faglig begrunnet. Etter utviklingen av det landsdekkende skatteregnskapet, samt tilgang til eierregistre, utleggsregistre og annen elektronisk informasjon om skyldnerne, har skatteoppkrevingen i all hovedsak utviklet seg til å være en oppgave som i liten grad er stedsavhengig. Skatteoppkreving er ikke en naturlig kommunal oppgave der lokalpolitiske forhold har betydning, men en regelstyrt oppgave som utføres på vegne av skattekreditorene staten, fylkeskommunen og kommunene.

Selv om innkrevingsresultatene til skatteoppkreverne i dag tilsynelatende er gode, blir resultatene i all hovedsak oppnådd på grunn av ordningen med forskuddstrekk fra arbeidsgivere. Totalt innbetales 99,9 pst. av forskuddstrekket, og av dette innbetales 99,7 pst. frivillig (dvs. uten tvangsinnkreving av skatteoppkreveren). Skatteetaten har langt bedre resultater enn skatteoppkreverne i tvangsinnkrevingen. Ser en på skatteoppkrevernes resultat for tvangsinnkreving av restskatt for personlige skattytere, er resultatet vesentlig lavere enn Skatteetatens tvangsinnkreving av merverdiavgift. I 2014 var resultatet 64,6 pst. for tvangsinnkreving av restskatt for personlige skattytere. Til sammenligning oppnådde Skatteetaten et resultat på 75,3 pst. for tvangsinnkreving av merverdiavgift. Forskjellen mellom de kommunale skatteoppkreverne og Skatteetaten har økt fra 4,7 prosentenheter i 2012 til 10,7 i 2014. Dette er en urovekkende utvikling. Halvårsresultatene for 2015 viser at denne utviklingen fortsetter.

Enda mer alvorlig er det at arbeidsgiverkontrollen, som er svært viktig for arbeidet mot svart økonomi og arbeidslivskriminalitet, ikke blir godt nok håndtert i dag. Dette skyldes både delt kommunalt og statlig ansvar, som gir et fragmentert kontrollansvar, men også at altfor mange kommuner prioriterer dette arbeidet for lavt. 81,5 pst. av kommunene bruker mindre enn ett årsverk på oppgaven. 82 kommuner gjennomførte i 2014 færre enn fem kontroller, mens 11 kommuner ikke gjennomførte en eneste kontroll. Mange kommuner har etablert interkommunale ordninger, men dette fører ikke til en samordning med Skatteetatens kontrollvirksomhet. En slik samordning er avgjørende for bedre å kunne bekjempe arbeidslivskriminalitet og svart økonomi. Arbeidsgiverkontrollen kan ikke vurderes isolert innenfor egne kommunegrenser, men må sees i nær sammenheng med Skatteetatens kontroller og på tvers av kommunegrensene. Ved behandling av Dokument 8:7 S

(2014–2015) Om tiltak for å styrke kampen mot svart arbeid viste flertallet i finanskomiteen til «at en solid arbeidsgiverkontroll er et viktig ledd i bekjempelsen av svart økonomi, og at man derfor må legge til rette for tilstrekkelig gode kontrollmiljøer som kan jobbe systematisk og profesjonelt sammen med Skatteetatens øvrige kontrollvirksomhet». Departementet vurderer at overføring av skatteoppkreverfunksjonen med arbeidsgiverkontrollen til Skatteetaten i praksis er den eneste måten å følge opp denne føringen på.

OPPFØLGING AV STORTINGSBEHANDLING

I Prop. 120 LS (2014–2015) ble det fremmet forslag om å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. januar 2016. Ved Stortingets behandling av forslagene ble regjeringen bedt om å belyse noen problemstillinger nærmere, jf. Innst. 355 L (2014–2015):

«Komiteenes flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at regjeringen har foreslått å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til staten med virkning fra 1. januar 2016.

Flertallet viser til at det er flere uavklarte spørsmål knyttet til bl.a. virksomhetsoverdragelse og ansattes rettigheter og konsekvenser for kommunene som følge av regjeringens forslag. Flertallet mener det ville være naturlig at en slik omfattende endring ble satt i en større sammenheng med bl.a. øvrige pågående reformer og strukturering av Skatteetaten, samt oppgavefordeling mellom stat og kommuner. Disse spørsmålene må eventuelt utredes nærmere.

Flertallet støtter på denne bakgrunn ikke regjeringens forslag til endringer i skattebetalingsloven knyttet til å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til staten fra 1. januar 2016.

Flertallet ber på denne bakgrunn om at regjeringen belyser disse spørsmålene ytterligere.»

Departementet har arbeidet med å belyse disse spørsmålene ytterligere. Når det gjelder spørsmålet om virksomhetsoverdragelse og ansattes rettigheter, blir dette omtalt i punkt 23.6. Departementet har etter en konkret vurdering kommet til at det vil være riktig å foreslå at oppgaveoverføringen håndteres som en virksomhetsoverdragelse for alle kommuner, slik KS og mange kommuner har ønsket. Når det gjelder øvrige pågående reformer og strukturering av Skatteetaten, blir dette omtalt i punkt 23.5. Overføringen vil være en av flere premisser ved vurderingene av hvordan kontorstrukturen til Skatteetaten bør være i framtiden. Ved Stortingets behandling av saken viste Stortingets mindretall i sin merknad til at sentraliserings-effekten forsterkes når det både foreslås endret kontorstruktur og overføring av skatteoppkreverfunksjonen. Regjeringen vil ikke gjøre større endringer i Skatteetatens kontorstruktur parallelt med at skatteoppkreverfunksjonen overføres.

HØRING

Finansdepartementet sendte 1. desember 2014 på høring en rapport fra Skattedirektoratet om å flytte skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten, med høringsfrist 2. mars 2014. Skattedirektoratets forslag innebærer at skatteoppkrevingen kan gjennomføres av Skatteetaten med vesentlig færre årsverk enn ved dagens organisering, og at oppgaven bør utføres på 27 steder mot dagens 275. Direktoratet foreslår samtidig at kommunene skal beholde særnamskompetansen for kommunale krav og avgifter, og at dagens skatteutvalgsordning blir avviklet. Oppgavene som skatteoppkreverkontorene gjør for kommunene, inkludert innkreving og regnskapsføring av kommunale krav og kommunal inkasso, skal ikke overføres.

Høringsinstansene som har oppgaven i dag er i hovedsak negative til forslaget om å overføre oppgaven til Skatteetaten. Dette gjelder kommunene, organisasjoner som representerer kommunene og fagforeninger til ansatte i kommunal sektor. 25 kommuner er positive til forslaget. Alle andre høringsinstanser er positive til hovedretningen i forslaget. Dette inkluderer skattytere (næringslivs- og skattyterorganisasjoner som NHO, Bedriftsforbundet, Byggenæringens Landsforening og Skattebetalerforeningen), andre faginstanser (som Advokatforeningen, Revisorforeningen, Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening og Nav), organisasjoner som jobber mot økonomisk kriminalitet (som Økokrim og Norsk Økoforum), alle fire fagforeninger i Skatteetaten og hovedsammenslutningen Unio.

De positive høringsinstansene trekker blant annet fram at forslaget vil føre til langt bedre tiltak mot svart økonomi, mer effektiv ressursbruk og oppgaveløsning, bedre rettssikkerhet og forenkling for skattyterne. Høringsinstansene som går imot forslaget frykter at endringen vil føre til lavere proveny, dårligere service og tap av kompetansearbeidsplasser, og gir uttrykk for at forslaget må vurderes i sammenheng med kommunereformen. De viktigste merkningene fra høringsinstansene er referert og kommentert i punkt 23.3 i proposisjonen.

Finanskomiteen arrangerte åpen høring om Prop. 120 LS (2014–2015) 20. mai 2015. Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK) ga i høringen inntrykk av at det er stor IT-usikkerhet i overføringen av skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten.

NKK uttalte blant annet at det nå foreslås å lage et felles system mellom merverdiavgift og skatt, og at kostnadsrammen for dette virker veldig urealistisk. Dette er feil. Overføring av skatteoppkreverfunksjonen medfører ikke behov for et nytt IT-system. Skatteregnskapssystemet Sofie og kontrollstøttesystemet KOSS skal fortsatt brukes, og det skal ikke utvikles

noen nye IT-systemer i forbindelse med overføringen. Skattedirektoratet har som systemeier allerede i dag ansvaret for drift, opplæring, forvaltning og videreutvikling av skatteregnskapssystemet.

DEPARTEMENTETS FORSLAG

Finansdepartementet foreslår å flytte skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten med virkning fra 1. juni 2016. Formålet med tiltaket er å styrke kampen mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi, styrket rettssikkerhet og likere behandling, forenkling for skattyterne og mer effektiv ressursbruk. Finansdepartementet mener at forslaget om å samordne skatteoppkreveroppgavene med tilsvarende oppgaver i Skatteetaten er svært godt begrunnet. Skattedirektoratets forslag til organisering av skatteoppkrevingen viser at oppgaven kan løses med vesentlig færre årsverk enn i dag, samtidig som en styrker kampen mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi, øker rettssikkerheten og gir forenkling for skattyterne. Skatte- og avgiftsforvaltningen vil få en naturlig og helhetlig samling i én etat. Departementet ønsker en sterkere satsing på arbeidsgiverkontrollen, og foreslår derfor seks flere kontor og 21 flere årsverk enn i Skattedirektoratets forslag. Departementet foreslår at skatteoppkrevingen skal løses i Skatteetaten med til sammen 1 015 årsverk på til sammen 33 steder. Departementet støtter også forslagene om at kommunene beholder særnamskompetansen for kommunale krav, og at skatteutvalgene ikke lenger skal behandle saker om betalingsutsettelse og nedsettelse av skatt etter skattebetalingsloven. Lovendringer som følge av at skatteoppkrevingen blir flyttet fra den kommunale skatteoppkreveren til Skatteetaten, at kommunene skal beholde særnamskompetansen for kommunale krav og avviklingen av nevnte skatteutvalgsordning, er omtalt under punkt 23.7 i proposisjonen.

Samlet er det anslått at en overføring av oppgaven til Skatteetaten vil føre til en årlig nettoinnsparring på 356 mill. kroner.

Sammen med de andre tiltakene i reformen for bedre skatte- og avgiftsforvaltning vil en overføring av skatteoppkreveroppgavene føre til at all forvaltning av skatt og avgift får sin naturlige samling i Skatteetaten. PwC har gjennomført en samfunnsøkonomisk analyse som viser at netto nåverdi av hele reformen er 7,4 mrd. kroner. Av disse utgjør flytting av skatteoppkreverfunksjonen 4,5 mrd. kroner. Gevinsten vil komme fordi dagens organisering med delt kommunalt og statlig ansvar fører til en rekke unødvendig tunge rutiner og dobbeltarbeid som man kan unngå.

Gjennomgangen av saken er basert på framstillingen i Prop. 120 LS (2014–2015). For å gi en samlet oversikt av saken blir store deler av innholdet derfra

gjentatt, men er oppdatert og utdypet der det foreligger nye opplysninger i saken eller hvor Stortinget har bedt regjeringen om å belyse saken nærmere.

Det vises til forslag til endringer i skattebetalingsloven kapittel 2, §§ 3-3, 4-1, 5-5, 5-12, 5-13, 5-14, 7-1, 8-2, 8-4, 9-2, 10-20, 14-3, 14-4, 14-5, 14-6, 15-1, 16-20 og 17-2. Det vises også til forslag til endringer i veitrafikkloven § 38, eigedomsskatteleva §§ 24, 25 og 27, brann- og eksplosjonsvernloven § 28, vass- og avløpsanleggslova § 6, ligningsloven §§ 2-5 og 10-8, folketrygdloven §§ 24-2, 24-4 og 25-1, rettsgebyrloven § 14, fjellova § 7, lov om avgift av kull mv. fra Svalbard § 6 og a-opplysningsloven § 8.

Finansdepartementet foreslår å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2016, og foreslår at lovendringene trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Komiteens merknader

Komiteen går imot regjeringens forslag til lovendringer i Prop. 1 LS (2015–2016) knyttet til overføring av skatteoppkreverfunksjonen; i lov om avgift av kull mv. fra Svalbard, vegtrafikkloven, eigedomsskatteleva romertall III, fjellova, ligningsloven romertall IV, rettsgebyrloven, folketrygdloven romertall II, brann- og eksplosjonsvernloven, skattebetalingsloven romertall II, vass- og avløpsanleggslova, og a-opplysningsloven.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom disse partiene og går imot regjeringens forslag om overføring av skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2016.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til disse partiers alternative budsjetter og går imot regjeringens forslag om å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ går imot regjeringens forslag om å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader i Innst. 2 S (2015–2016) og Innst. 3 S (2015–2016).

9.12 Overføring av forvaltningsoppgaver

Sammendrag

Forvaltningen av innførselsmerverdiavgift og særavgifter skal overføres fra Tolletaten til Skatteetaten. Merverdiavgift ved innenlands omsetning forvaltes allerede av Skatteetaten, og dette innebærer at

et samlet forvaltningsansvar også for indirekte skatter (særavgifter og merverdiavgift) vil ligge til Skatteetaten. Særavgifter for registrerte særavgiftspliktige overføres fra 1. januar 2016, og lovendringer som følge av dette ble fremmet og vedtatt av Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2015. Departementet fremmer nå forslag om regelendringer for overføring av forvaltningen av innførselsmerverdiavgift og særavgifter for uregistrerte særavgiftspliktige fra Tolletaten til Skatteetaten.

Forslaget bygger på at forvaltningen av innførselsmerverdiavgift og avgifter ved innførsel for ikke registrerte særavgiftspliktige skal reguleres av ny skatteforvaltningslov som har vært på høring. Departementet legger opp til å fremme en lovproposisjon om ny skatteforvaltningslov i løpet av året eller innen utgangen av første kvartal 2016, med sikte på ikraftsetting 1. januar 2017. Avgiftsmyndighet vil være skattekontoret og Skattedirektoratet, og for innførselsmerverdiavgift også Skatteklagenemnda. Departementet foreslår at Tolletaten i forskrift skal få tildelt enkelte oppgaver som avgiftsmyndighet i første instans når særavgifter og innførselsmerverdiavgift skal fastsettes ved innførselen.

Departementet foreslår at virksomheter som er eller skal være registrert i Merverdiavgiftsregisteret, jf. merverdiavgiftsloven § 1-3 bokstav d, skal oppgi, beregne og betale merverdiavgift ved innførsel av varer etter de samme regler som gjelder for merverdiavgift av innenlandsk omsetning og uttak. Forslaget innebærer at denne gruppen avgiftspliktige ikke lenger skal forholde seg til Tolletaten for beregning og betaling av innførselsmerverdiavgift. Registrerte avgiftspliktige får én etat å forholde seg til for så vidt gjelder merverdiavgift. I tillegg til at forslaget fører til en mer helhetlig avgiftsforvaltning, vil forslaget innebære en likviditetsfordel for næringslivet, samt reduserte administrative kostnader for denne gruppen. En følge av forslaget vil være at næringsdrivende som omfattes av ordningen, ikke lenger vil ha behov for å benytte seg av tollkredittordningen for å betale innførselsmerverdiavgift. Regelverket for næringsdrivendes import av varer vil med dette i stor grad bli harmonisert med det regelverket som praktiseres hos våre største handelspartnere innen EØS-området.

Merverdiavgiftssystemet med egendeklarering og samtidig betaling er innrettet på en måte som gjør at det kan være utsatt for illojale avgiftspliktige som ønsker å unndra avgift. Departementet antar at endringer i systemet for å innberette/beregne og betale merverdiavgift ved innførsel vil kunne endre fremgangsmåtene for svindel. Fordi tiden fra avgiftsplikten oppstår fram til betaling skal skje øker i den nye ordningen, er det en risiko for oppbygging av restanser i merverdiavgiftssystemet. Departementet fore-

slår på denne bakgrunn enkelte tiltak for å redusere svindelpotensialet og faren for restanseoppbygging i merverdiavgiftssystemet. I tillegg til utvidet utveksling av informasjon mellom Tolletaten og Skatteetaten, samt nødvendige utvidelser av hvilke opplysninger som skal gis i omsetningsoppgaven for merverdiavgift, foreslår departementet adgang for skattemyndighetene til å fastsette kortere terminer ved oppgavesvikt, kvalifikasjonsperiode for rett til bruk av årstermin og en styrking av Skatteetatens etterkontroll på merverdiavgiftsområdet. Departementet vil understreke at varene det her gjelder, fortsatt skal gjennom ordinære tollprosedyrer knyttet til vareførselen, herunder grensekontrollen. Regjeringen foreslår i budsjettet en betydelig styrking av ressursene til grensekontroll. Dette vil også kunne virke forebyggende og redusere omfanget av svindel og faren for restanseoppbygging. Videre vil en helhetlig avgiftsforvaltning i seg selv gi positive effekter, både for så vidt gjelder materielle problemstillinger knyttet til avgiftsfastsettingen, og for gjennomføringen av fastsettingen og kontrollen av om denne er riktig, og innkrevningen.

For innførselsmerverdiavgift for avgiftspliktige som ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret og særavgifter for ikke registrerte avgiftspliktige, foreslås at avgiftsgrunnlaget skal innberettes i tolldeklarasjonen og betales som i dag. Tollmyndighetene tildeles derfor en begrenset kompetanse som avgiftsmyndighet.

For øvrig legger departementet opp til at skatteforvaltningslovens generelle forvaltningsregler skal gjelde for innførselsmerverdiavgift for de som ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret og særavgifter for ikke registrerte avgiftspliktige. Det kan imidlertid bli behov for enkelte særlige bestemmelser i tilfeller hvor tollmyndighetene gis myndighet til å treffe vedtak om avgiftsgrunnlaget, herunder regler om hvordan klager på slike vedtak skal behandles. Skattedirektoratet foreslås som klageinstans for slike vedtak. Den rettslige reguleringen vil bli omtalt i proposisjonen til skatteforvaltningsloven, og utkast til forskrifter vil bli sendt på høring.

Overføring av forvaltningen av særavgifter for ikke registrerte særavgiftspliktige og forvaltningen av innførselsmerverdiavgift innebærer behov for utvidet samarbeid mellom Tolletaten og Skatteetaten. Som en følge av dette foreslår departementet at adgangen for de to etatene til å bruke informasjon innsamlet av den annen etat utvides til også å omfatte vareførselsområdet.

Departementet viser til forslag til endringer i merverdiavgiftsloven §§ 7-2 annet ledd, 10-7 annet ledd, 11-1 overskriften og første ledd og tolloven § 12-2 annet ledd og nytt tredje ledd. Videre viser

departementet til forslag om opphevelse av merverdiavgiftsloven §§ 10-9, 11-2 og 13-3.

Departementet foreslår at endringene i merverdiavgiftsloven trer i kraft 1. januar 2017, mens endringene i tolloven foreslås satt i kraft 1. januar 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ går imot regjeringens forslag om å overføre forvaltningsansvaret for innførselsmerverdiavgift og særavgifter fra Tolletaten til Skatteetaten. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader i Innst. 2 S (2015–2016) og Innst. 3 S (2015–2016).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det har vært usikkerhet knyttet til konsekvensene av den varslede overføringen av oppgaven. Regjeringen har lagt opp til en prosess som har blitt møtt med kritikk av blant annet Norsk Tollerforbund og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS). YS skriver i sitt høringssvar av 12. august 2015 blant annet at de er bekymret for manglende åpenhet og «regjeringens manglende etterlevelse av gjeldende spilleregler i arbeidslivet som Hovedavtalen i staten, retningslinjer for omstillingsprosess, men også regjeringens egen utredningsinstruks». Dette medlem viser videre til at Menon har utarbeidet en rapport på oppdrag for Norsk Tollerforbund hvor det hevdes at det er gjort en rekke feil i den analysen regjeringen har lagt til grunn. Dette medlem merker seg at regjeringen nå legger opp til at tollmyndighetene tildeles en begrenset kompetanse som avgiftsmyndighet. Det er likevel høyst uklart om dette er tilstrekkelig for å møte den kritikken som har fremkommet. Dette medlem går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett og går imot regjeringens forslag om å overføre forvaltningsansvaret for innførselsmerverdiavgift og særavgifter fra Tolletaten til Skatteetaten.

9.13 Oppheving av lov om tilvirkning av etylleter

Sammendrag

Lov 19. desember 1898 nr. 3 om Tilvirkning af Æthylæther har bestemmelser om kontroll med tilvirkning av etylleter og betaling av avgift.

Loven hører inn under Finansdepartementets ansvarsområde. Lovens bestemmelser dekkes av alkohol- og særavgiftsregelverket og har ikke lenger noen praktisk betydning. Loven foreslås derfor opphevet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.14 Oppretting og presisering av lovtekst

Sammendrag

Det vises til proposisjonens kapittel 26 for opprettinger om presiseringer; om ny forskrift om tilskudd til investering og bedriftsutvikling i landbruket – oppdatering av skattelovens henvisninger (26.1), endringer i skattebetalingsloven § 1-1 tredje ledd bokstav a (26.2.1), § 5-9 første ledd bokstav a (26.2.2), § 5-14 første ledd (26.2.3) og § 10-40 første ledd bokstav b (26.2.4), eieendomsskatteleva § 8 C-1 (26.3), endring i lov 19. juni 2015 nr. 49 om endringer i ligningsloven (26.4), skatteloven § 5-15 første ledd bokstav b (26.5), og dokumentavgiftsloven § 8 annet ledd (26.6).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

10. Omtalesaker

Sammendrag

Det vises til proposisjonens kapitler 27-31 for omtalesaker; evaluering av Skattefunn-ordningen (kap. 27), evaluering av differensiert arbeidsgiveravgift (kap. 28), saker om skattefritak på nærmere vilkår etter skatteloven §§ 11-21 og 11-22 (kap. 29), oppfølging av anmodningsvedtak (kap. 30), nøytral merverdiavgift i helseforetakene 31.1), forhandlinger med EU om en administrativ avtale på merverdiavgiftsområdet (31.2), endringer i representantordningen for merverdiavgift (31.3), og uttaksmerverdiavgift på næringsmidler (31.4).

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalene til orientering.

11. Andre forslag og merknader

11.1 Gaver til frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavta-

len mellom disse partiene og enighet om å øke grensen for fradrag ved gaver til frivillige organisasjoner fra 20 000 kroner til 25 000 kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-50 femte ledd annet punktum skal lyde:

Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 25 000 kroner årlig.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.»

11.2 Opphevelse av skattefritak for sluttvederlag

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom disse partiene og enighet om å oppheve skattefritak for sluttvederlag.

Flertallet viser til at etter gjeldende regler er sluttvederlag i utgangspunktet skattepliktig som lønn, men skatteloven § 5-15 første ledd bokstav a gir særskilt skattefritak for sluttvederlag som utbetales etter overenskomst mellom hovedsammenslutninger for arbeidsgivere og arbeidstakere ved ufrivillig oppsigelse. I tillegg til skattefritaket for utbetalinger under overenskomster mellom hovedsammenslutninger, gis det i dag i praksis også skattefritak for sluttvederlag som utbetales under tilsvarende rammer som etter Sluttvederlagsordningen til LO/NHO, da etter søknad som en skattelempning med hjemmel i ligningsloven § 9-12. Videre kan etter gjeldende regler også tilleggssluttvederlag, utbetalt i henhold til avtale mellom den enkelte arbeidsgiver og arbeidstakerne, utbetales skattefritt på inntil 50 pst. av det beløp den enkelte arbeidstaker har krav på å motta i alminnelig sluttvederlag.

Flertallet legger til grunn at enigheten om å fjerne skattefritaket for sluttvederlag innebærer både en opphevelse av dagens lovfestede skattefritak, samt opphør av den etablerte lempingspraksis som i dag foreligger for sluttvederlag som ytes uten at det følger av en overenskomst mellom hovedsammenslutninger.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 5-10 første ledd bokstav d skal lyde:

- d. vederlag til arbeidstaker i forbindelse med opphør av arbeidsforhold ved avskjed, oppsigelse eller avtale med *arbeidsgiver*,

§ 5-15 første ledd bokstav a oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Følgende overgangsregel gjelder:

Arbeidstakere som før 1. januar 2016 oppfyller vilkårene for å motta sluttvederlag i henhold til overenskomst mellom hovedorganisasjoner for arbeidstakere og arbeidsgivere, har rett til å få sluttvederlaget utbetalt skattefritt etter § 5-15 første ledd bokstav a nr. 1 slik denne lød før lovendringen, uavhengig av om utbetaling skjer etter 1. januar 2016.

Tilsvarende har arbeidstakere som før 1. januar 2016 har inngått avtale med sin arbeidsgiver om utbetaling av tilleggssluttvederlag, rett til å få tilleggssluttvederlaget utbetalt (delvis) skattefritt etter § 5-15 første ledd bokstav a nr. 2 slik denne lød før lovendringen, uavhengig av om utbetaling skjer etter 1. januar 2016.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet går imot å skatlegge sluttvederlag. Ordningen med sluttvederlag er innført for å avhjelpe eldre arbeidstakere som blir ufrivillig arbeidsledige i en vanskelig økonomisk periode. Ordningen er et godt eksempel på hvordan trepartssamarbeidet har fungert i norsk arbeidsliv: Bedriftene som er tilsluttet ordningen har betalt inn en premie per arbeidstager til et fond, mens staten har bidratt med skattefrihet for beløpet som blir utbetalt dersom arbeidstager mister jobben. Dette medlem mener at tidspunktet for innføring av skatlegging er uheldig ettersom arbeidsledigheten nå er økende og at norsk økonomi er i ferd med å kjøles ned.

11.3 Arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom disse partiene og enighet om å øke grensen for å betale arbeidsgiveravgift i frivillige organisasjoner til 55 000 kroner per person og 550 000 kroner per organisasjon per år fra 1. januar 2016.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 23-2 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Fritaket etter første punktum gjelder bare dersom institusjonens eller organisasjonens totale lønnsutgifter er opp til 550 000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 55 000 kroner per ansatt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.»

11.4 Beløpsgrensen for årlig oppgavetermin

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Stortinget i 2001 endret merverdiavgiftsloven slik at virksomheter med omsetning som ikke overstiger 1 mill. kroner i løpet av et kalenderår, kunne sende inn omsetningsoppgaver årlig i stedet for annenhver måned. Det ble den gang lagt vekt på at det var et forenklingstiltak. Det er bred enighet om at en i Norge trenger ytterligere forenklingstiltak, og en økning av denne grensen er etter dette medlems syn et viktig og bra tiltak. Dette medlem foreslår derfor at dagens omsetningsgrense økes til 3 mill. kroner.

Dette medlem viser til at forslaget har en svært begrenset provenyeffekt, all den tid det kun dreier seg om noen måneders forsinkelse for når merverdiavgiftsoppgjør finner sted, og at det i beste fall dreier seg om et lite rentetap for staten.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endring:

I

§ 15-3 første ledd skal lyde:

(1) Dersom merverdiavgiftspliktig omsetning og uttak i løpet av et kalenderår ikke overstiger tre mill. kroner, merverdiavgift ikke medregnet, kan skattekontoret samtykke i at omsetningsoppgave skal leveres en gang i året. Oppgaveterminen er kalenderåret.

II

Endringene under I trer i kraft fra 1. januar 2016.»

11.5 Forskuddsskatt for selvstendig næringsdrivende

Komiteens medlem fra Venstre er spesielt opptatt av rammevilkårene for de minste bedrif-

tene, gründere og selvstendig næringsdrivende. Dette medlem ønsker et nyskapende Norge. Det er et selvstendig mål for Venstre at flere starter egen bedrift og at flere tar makten over egen arbeidsdag. Også av hensyn til maktspredning er det viktig med selvstendig næringsdrivende og flere små bedrifter.

Dette medlem viser til at det i Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 derfor er foreslått en rekke forbedringer som bidrar til at rammebetingelsene for disse bedres. Det gjelder både skatteforslag, bedre sosiale rettigheter og direkte støtteordninger over statsbudsjettets utgiftsside.

Dette medlem viser videre til at svært mange selvstendig næringsdrivende opplever dagens regelverk knyttet til forskuddsskatt som et stort problem. Ved dagens regelverk må skatt innbetales før pengene fysisk er tjent, basert på antatt/historisk inntektsnivå. Overholdes ikke denne innbetalingen, kan skatteoppkrever utstede såkalt framskyndet forfall av etterfølgende terminer av forskuddsskatt, dvs. at det kreves inn skatt for hele inntektsåret selv om det «bare» er forfall for første termin som misligholdes.

Dette er en praksis dette medlem er sterkt skeptisk til. Dette medlem mener at selvstendig næringsdrivende må likebehandles med ordinære arbeidstakere også på dette området, slik at skatt innbetales etter hvert som inntekt opptjenes, og at ordningen med såkalt framskyndet forfall avvikes.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

Skattebetalingsloven § 10-20 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke forskuddsskatt for personlige skattytere.

II

Endringen under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2016.»

11.6 Forskningsinstitutters skattefritak

Komiteens medlem fra Venstre viser til Innst. 4 L (2012–2013) skatter, avgifter og toll 2013 – lovsaker, hvor Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre stod sammen om et forslag om at det innføres et generelt unntak for skatteplikt for forskningsinstitutt som utfører allmenn tilgjengelig forskning. Bakgrunnen for forslaget var at verken universiteter, høyskoler, statlige forskningsinstitutter

eller utenlandsk forskning har skatteplikt. Det er derfor svært urimelig og konkurransevridende dersom de private forskningsinstituttene fortsatt skal pålegges skatt. Disse forskningsinstitutt har tidligere hatt unntak for skatteplikt, men rettsstilstanden på området er nå uklar.

Dette medlem viser til at et forslag om å innføre skattefritak for forskningsinstitutt ikke vil ha provenyeffekt i 2016, men vil på usikkert grunnlag innebære en samlet skattelettelse på 20 mill. kroner i 2017.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 2-30 tredje ledd skal lyde:

(3) Forskningsinstitutt som mottar basisbevilgning fra staten, jf. retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter, er fritatt for skatteplikt for formue i og inntekt fra instituttets forskningsaktiviteter. Fritaket for formuesskatt omfatter eiendeler som hovedsakelig benyttes i instituttets forskningsaktiviteter. Et beløp som svarer til det samlede fritatte skattebeløpet etter foregående punktum, skal overføres fra forskningsinstituttets økonomiske aktiviteter til instituttets ikke-økonomiske aktiviteter.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.»

12. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en egen sak om ny modell for fastsettelse av normrenten og rentenivået i Statens lånekasse for utdanning og Husbanken.

Forslag fra Venstre:

Forslag 2

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endring:

I

§ 15-3 første ledd skal lyde:

(1) Dersom merverdiavgiftspliktig omsetning og uttak i løpet av et kalenderår ikke overstiger tre mill. kroner, merverdiavgift ikke medregnet, kan skattekontoret samtykke i at omsetningsoppgave skal leveres en gang i året. Oppgaveterminen er kalenderåret.

II

Endringene under I trer i kraft fra 1. januar 2016.

Forslag 3

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

Skattebetalingsloven § 10-20 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke forskuddsskatt for personlige skattytere.

II

Endringen under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Forslag 4

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 2-30 tredje ledd skal lyde:

(3) Forskningsinstitutt som mottar basisbevilgning fra staten, jf. retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter, er fritatt for skatteplikt for formue i og inntekt fra instituttets forskningsaktiviteter. Fritaket for formuesskatt omfatter eiendeler som hovedsakelig benyttes i instituttets forskningsaktiviteter. Et beløp som svarer til det samlede fritatte skattebeløpet etter foregående punktum, skal overføres fra forskningsinstituttets økonomiske aktiviteter til instituttets ikke-økonomiske aktiviteter.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 5*

Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om et skattefradrag (fradrag i inntekt) for energi-

effektiviseringstiltak i private bygg (materiellkostnader og arbeidskostnader) på inntil 50 000 kroner.

13. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lover:

A.

Vedtak til lov

om oppheving av Lov 19. desember 1898 nr. 3 om Tilvirkning af Æthylæther

I

Lov 19. desember 1898 nr. 3 om Tilvirkning af Æthylæther oppheves.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2016.

B.

Vedtak til lov

om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eieendomsskatt til kommunane

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eieendomsskatt til kommunane gjøres følgende endring:

§ 8 C-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Er verdet (taksten) for bustader sett ned ved likninga etter skatteloven § 4-10 første ledd andre eller tredje punktum, utgjør skattegrunnlaget det justerte verdet multiplisert med 2,67 for primærbustad og 0,95 for sekundærbustad.

II

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eieendomsskatt til kommunane gjøres følgende endring:

§ 8 C-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Er verdet (taksten) for bustader sett ned ved likninga etter skatteloven § 4-10 første ledd andre eller tredje punktum, utgjør skattegrunnlaget det justerte verdet multiplisert med 2,67 for primærbustad og 0,83 for sekundærbustad.

III

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med skatteåret 2017.

Endringen under II trer i kraft straks med virkning fra og med skatteåret 2018.

C.

Vedtak til lov

om endring i lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift (dokumentavgiftsloven)

I

I lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift gjøres følgende endring:

§ 8 annet ledd annet punktum skal lyde:

Med samboere menes i denne lov to personer som har levd sammen i *et ekteskapslignende forhold*, og hatt felles folkeregistrert adresse i minst to år forut for samlivsbruddet, eller venter, har eller har hatt felles barn.

II

Loven trer i kraft straks.

D.

Vedtak til lov

om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven)

I

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-3 skal lyde:

§ 5-3 Om finansielle forhold og forsikringer

1. *Plikt til å gi opplysninger om finansielle forhold og forsikringer har*

- a) *finansinstitusjoner, jf. finansieringsvirksomhetsloven § 1-3,*
- b) *e-pengeforetak, jf. finansieringsvirksomhetsloven kapittel 4c,*
- c) *verdipapirforetak, jf. verdipapirhandelloven § 2-3 første ledd,*
- d) *verdipapirregistre, jf. verdipapirregisterloven § 1-3,*
- e) *pensjonskasser, jf. forsikringsvirksomhetsloven kapittel 7,*

- f) *forsikringsselskaper, jf. forsikringsvirksomhetsloven kapittel 1, og forsikringsselskaps eierselskap,*
- g) *verdipapirfond og forvaltningsselskaper, jf. verdipapirfondloven § 1-2 første ledd nr. 1 og 2,*
- h) *alternative investeringsfond og forvalter, jf. AIF-loven § 1-2 bokstav a og b,*
- i) *innretning som primært, og som ledd i sin forretningsvirksomhet, investerer, administrerer eller forvalter finansielle aktiva eller penger for andres regning,*
- j) *innretning hvis bruttoinntekt primært kan henføres til investering, reinvestering eller handel med finansielle aktiva, når innretningen styres, forvaltes eller på annen måte ledes av en annen innretning som omfattes av dette nr.,*
- k) *andre som har penger til forvaltning eller driver utlånsvirksomhet eller låneformidling som næring, samt andre som tar del i forvaltningen eller omsetningen av finansielle instrumenter eller andre finansielle produkter for andres regning som ledd i sin forretningsvirksomhet.*

Departementet kan gi forskrifter om opplysningspliktiges registreringsplikt hos utenlandske skattemyndigheter.

2. *Det skal blant annet gis opplysninger om*

- a) *innskuddskonti og lånekonti,*
- b) *innskudd i verdipapirfond og alternative investeringsfond,*
- c) *innskudd og andre interesser i innretninger som nevnt i nr. 1 bokstav i og j,*
- d) *finansielle instrumenter og andre finansielle produkter,*
- e) *forsikringer,*
- f) *individuelle pensjonsavtaler,*
- g) *innskuddspensjonsordninger.*

Opplysningene skal blant annet vise saldo eller verdi, avkastning, utbetalinger, erverv og realisasjon. Utbetalinger knyttet til individuelle pensjonsavtaler og innskuddspensjonsordninger følger reglene i § 5-2. Departementet kan gi forskrifter om opplysningsplikt ved formidling av bestemte betalinger, og om at opplysningspliktige som nevnt i nr. 1 bokstav a skal gi opplysninger om kontonummer som er aktuelle for overføring av eventuelle tilgodebeløp etter skatteavregning.

3. *Det skal gis opplysninger som nevnt i nr. 2 for blant annet den enkelte kontohaver, disponent, investor, forsikringstaker, forsikrede, mottaker av utbetalinger og reelle rettighetshaver. Opplysningspliktige skal identifisere kontohavere mv. som nevnt i første punktum. Departementet kan gi forskrifter om fremgangsmåten ved slik identifisering, herunder om innhenting av egenerklæring om skattemessig bosted mv. Det kan gis forskrifter om konsekvensene av at pliktig egenerklæring ikke er innhentet ved opprettel-*

se av ny kontoavtale, herunder at slik kontoavtale ikke kan inngås. Det kan også gis forskrifter om at opplysningspliktige skal oppbevare opplysninger og dokumentasjon benyttet i forbindelse med identifisering.

4. Dersom opplysningspliktig etter denne bestemmelsen innretter seg for å unngå at opplysninger blir utvekslet etter overenskomst med fremmed stat, skal pliktene etter denne bestemmelsen likevel gjelde. Opplysningspliktig som har grunn til å tro at konto-haver eller annen person har innrettet seg for å unngå at opplysninger blir utvekslet etter overenskomst med fremmed stat, skal foreta undersøkelser for å avkrefte eller bekrefte mistanken. Dersom mistanken ikke kan avkrefte, skal den opplysningspliktige gi de opplysningene som foreligger, herunder om de forholdene som har medført mistanke.

§ 5-4 skal lyde:

§ 5-4 Om fordringer og gjeld i selskapsforhold

Aksjeselskap, allmennaksjeselskap samt likestilte selskap og sammenslutninger som nevnt i skatteloven § 10-1, og deltakerlignet selskap, jf. skatteloven § 10-40, plikter å gi opplysninger om gjeld og rentebetalinger til personlig skattyter. Opplysningene spesifiseres slik at lånesaldo ved inngangen til hver kalendermåned framgår. Bestemmelsen gjelder ikke for lån knyttet til mengdegjeldsbrev og innskudd i bank.

§ 5-5 nr. 3 skal lyde:

3. Norsk Pasientskadeerstatning skal gi opplysninger om utbetalinger i siste år til skadelidte. Utbetalinger av erstatning for personskade og tap av forsørger skal gi opplysninger om slike utbetalinger siste år, unntatt når fysiske personer er utbetaler.

§ 5-9 bokstav a til c og bokstav f oppheves. Nåværende § 5-9 bokstav d og e blir bokstav a og b. Nåværende bokstav g til i blir bokstav c til e.

§ 5-12 nr. 4 oppheves.

§ 6-6 nr. 1 skal lyde:

1. Ligningsmyndighetene kan pålegge bokføringspliktig som omfattes av § 4-2 nr. 1 å oppfylle sin plikt til å innrette bokføringen, spesifikasjonen, dokumentasjonen og oppbevaringen av regnskapsopplysninger i samsvar med regler gitt i eller i medhold av lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring. Det samme gjelder plikt til å oppbevare dokumentasjon i samsvar med bestemmelser gitt i eller i medhold av § 5-3 nr. 3. Pålegg om bokføring rettes til styret i sel-

skap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon, og sendes hvert medlem. Det skal fastsettes en frist for oppfyllelse. Fristen skal være minimum fire uker og ikke lenger enn ett år.

II

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-2 nr. 6 skal lyde:

6. Næringsdrivende skal levere ligningsoppgaver til ligningsmyndighetene elektronisk. Som ligningsoppgaver etter denne bestemmelse menes opplysninger som skal gis etter § 4-3, 4-4 og 4-9 nr. 1 første punktum. Skattedirektoratet kan fastsette nærmere regler om slik levering, herunder vilkår for å avvise mangelfulle oppgaver.

Ny § 6-11 skal lyde:

§ 6-11 Avregningsfradrag for ENØK-tiltak

Enova plikter å innberette til ligningsmyndighetene beløp som skal gis som avregningsfradrag for ENØK-tiltak på egen bolig.

§ 8-8 nr. 2 tredje ledd skal lyde:

Oppjustering av alminnelig inntekt etter skatteloven § 10-11, § 10-31, § 10-42 og § 10-44 skal ikke medtas i nettoinntekten i skattelisten.

Nåværende tredje til femte ledd blir fjerde til nytt sjettede ledd.

III

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endring:

§ 6-3 nr. 2 bokstav a skal lyde:

a. myndigheter som fastsetter eller innkrever skatt, toll eller avgifter eller som utbetaler erstatninger, tilskudd, bidrag, trygder, stønader mv., etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger om de fastsatte, innkrevde eller utbetalte beløp, om grunnlaget for dem og om gjeld, beløp til gode og renter,

IV

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft 1. januar 2016.

Endringen under III trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2015.

E.

Vedtak til lov

om endringer i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (svalbardskatteloven)

I

I lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (svalbardskatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-1 annet ledd annet punktum skal lyde:

Skattepliktig utdeling fra selskap og gevinst eller tap ved realisasjon av selskapsandel skal ikke oppjusteres etter reglene i skatteloven.

Nåværende annet og tredje punktum blir tredje og nytt fjerde punktum.

II

Endringene under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2016.

F.

Vedtak til lov

om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-4 første ledd skal lyde:

Stortinget kan gi, eller overlate til departementet å gi, særlige bestemmelser om avgifter og tilskott for visse grupper, herunder frivillige medlemmer i utlandet og utenlandske sjømenn som er ansatt på norske skip i utenriksfart.

§ 23-4 a skal lyde:

§ 23-4 a. Avgifter for personer som er omfattet av norsk trygdelovgivning etter trygdeavtale *mv.*

Det skal svares arbeidsgiveravgift og trygdeavgift for ytelser til personer som er omfattet av norsk trygdelovgivning i henhold til EØS-avtalens trygde-regler eller annen avtale om trygd inngått med hjemmel i § 1-3. *Tilsvarende gjelder for ytelser til personer som har rett til helsetjenester i et annet EØS-land når Norge er kompetent stat etter EØS-avtalens trygde-regler.* Departementet kan gi forskrift til utfylling

og gjennomføring av bestemmelsen i *denne paragrafen.*

§ 24-1 annet punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift bestemme at Arbeids- og velferdsetaten skal fastsette pensjonsgivende inntekt og trygdeavgift for nærmere angitte grupper *av personer* eller deler av deres inntekt.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-2 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Fritaket etter første punktum gjelder bare dersom institusjonens eller organisasjonens totale lønnsutgifter er opp til 550 000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 55 000 kroner per ansatt.

III

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

G.

Vedtak til lov

om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-15 første ledd bokstav b skal lyde:

b. *tiltakspenger mv.* under deltakelse i *arbeidsrette- de tiltak* etter forskrift gitt med hjemmel i lov om arbeidsmarkedstjenester § 13,

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-31 bokstav a skal lyde:

a) tilskudd til investeringer i faste anlegg og tilhørende produksjonsutstyr innenfor rammen av *forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket av 19. desember 2014 nr. 1816*, innenfor det geografiske området som omfattes av § 3 i forskrift 17. juni 2014 nr. 807 og distriktsrettet investeringsstøtte etter samme for-

skrift, jf. likevel § 14-44 første ledd siste punktum.

§ 14-42 annet ledd bokstav a fjerde punktum skal lyde:

Fradrag skal likevel ikke gjøres for tilskudd til investering og bedriftsutvikling i landbruket etter forskrift av 19. desember 2014 nr. 1816, innenfor det geografiske området som omfattes av § 3 i forskrift 17. juni 2014 nr. 807 og distriktsrettet investeringsstøtte etter samme forskrift,

§ 14-44 første ledd annet punktum skal lyde:

Tilskudd til investering og bedriftsutvikling i landbruket etter forskrift av 19. desember 2014 nr. 1816 innenfor det geografiske området som omfattes av § 3 i forskrift 17. juni 2014 nr. 807 og distriktsrettet investeringsstøtte etter samme forskrift, regnes som en del av vederlaget ved realisasjon av driftsmidlet innen fem år etter at det ble ervervet.

§ 18-2 annet ledd annet punktum skal lyde:

Av produksjon i kraftverk med generatorer som i inntektsåret har en samlet påstemplet merkeytelse under 10 000 kVA, fastsettes ikke naturressursskatt.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 10-11 fjerde ledd skal lyde:

(4) *Kreditt eller sikkerhetsstillelse som ytes direkte eller indirekte fra selskap som omfattes av § 10-1, samt tilsvarende utenlandsk selskap, til personlig aksjonær skal regnes som utbytte for aksjonæren. Det samme gjelder dersom det ytes kreditt til personlig aksjonær fra annet selskap i samme konsern, jf aksjeloven § 1-3 og allmennaksjeloven § 1-3, som selskapet den personlige aksjonæren er aksjonær i. Som kreditt til vedkommende aksjonær regnes også kreditt som gis til aksjonærens ektefelle eller til person som aksjonæren er i slekt eller svogerskap med i opp eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som onkel eller tante. Departementet kan ved forskrift bestemme at enkelte typer kreditt ikke skal anses som utbytte.*

§ 10-11 femte ledd skal lyde:

(5) *Besluttet utbytte som motregnes mot kreditt som tidligere er regnet som utbytte for aksjonære etter reglene i fjerde ledd, anses ikke som skattepliktig utbytte for aksjonæren.*

§ 10-11 sjette ledd skal lyde:

(6) *Tilbakebetaling av kreditt som tidligere er ansett som utbytte for aksjonær etter reglene i fjerde ledd, skal anses som innbetalt kapital for aksjonæren. Tilbakebetalingsbeløpet skal også legges til aksjonærens inngangsverdi på aksjene i selskapet.*

Nåværende fjerde til åttende ledd blir syvende til nytt ellefte ledd.

IV

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-38 tredje ledd ny bokstav h skal lyde:

h. utbytte på eierandel i selskap mv. i den utstrekning selskapet gis fradrag for utdelingen.

§ 4-10 første ledd tredje punktum skal lyde:

Verdien av annen bolig (sekundærbolig) og nærings-eiendom skal settes ned etter krav fra skattyter dersom den overstiger 96 prosent av eiendommens dokumenterte omsetningsverdi.

§ 4-10 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Prosentandelen er 25 for primærbolig og 80 for sekundærbolig.

§ 4-10 fjerde ledd siste punktum skal lyde:

Verdien av nærings-eiendom settes til 80 prosent av eiendommens beregnede utleieverdi.

§ 5-22 første ledd annet punktum skal lyde:

Bestemmelsen gjelder ikke for lån knyttet til mengdegjeldsbrev som er gjenstand for omsetning i organiserte marked innen seks måneder etter utstedelse, og innskudd i bank.

§ 6-24 annet ledd skal lyde:

(2) *Det gis likevel ikke fradrag for ervervs- og realisasjonskostnader, uavhengig av om erverv eller realisasjon gjennomføres.*

§ 6-41 tredje ledd første punktum skal lyde:

Dersom netto rentekostnader overstiger 5 millioner kroner, kan de ikke fradras for den delen som overstiger 25 prosent av alminnelig inntekt eller årets udekkede underskudd før begrensning av fradrag etter denne paragraf, tillagt rentekostnader og skattemessige avskrivninger, og redusert med renteinntekter.

§ 6-44 første og annet ledd skal lyde:

(1) For reiser til hjem innenfor EØS-området gis fradrag for reise mellom hjem og arbeidssted og besøksreiser etter § 6-13 etter forskrift fastsatt av departementet med utgangspunkt i reiseavstand og reisehyppighet. Fradrag er begrenset til den del av beløpet som overstiger 22 000 kroner, og gis ikke for den del av reiselengden som overstiger 75 000 km i året.

(2) For reiser til hjem utenfor EØS-området gis fradrag for dokumenterte utgifter til transport med andre transportmidler enn privatbil. Når skattyter kan dokumentere bruk av privatbil til hjemreisen, gis fradrag for utgiftene ved dette etter satser fastsatt av departementet i forskrift. Fradrag gis ikke for den del av samlede reiseutgifter som overstiger 92 500 kroner i året, og er begrenset til den del av beløpet som overstiger 22 000 kroner.

§ 6-50 femte ledd annet punktum skal lyde.

Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 25 000 kroner årlig.

§ 8-5 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Ved beregning av fradrag etter foregående punktum skal det ikke tas hensyn til endringer i avsetningskrav etter finansforetaksloven og forskrift gitt med hjemmel i finansforetaksloven som følge av implementering av Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF (Solvens II).

§ 10-11 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

For personlig aksjonær skal skattepliktig utbytte etter fradrag for skjerming etter § 10-12, oppjusteres med 1,15.

§ 10-11 annet ledd tredje punktum oppheves.

§ 10-13 første ledd annet punktum skal lyde:

Utbyttet skal ikke oppjusteres etter § 10-11 første ledd annet punktum.

Nåværende annet til sjette punktum blir tredje til nytt syvende punktum.

§ 10-31 første ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

For personlig aksjonær skal skattepliktig gevinst etter fradrag for ubenyttet skjerming, oppjusteres med 1,15.

§ 10-31 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

For personlig aksjonær skal tapet oppjusteres med 1,15.

§ 10-33 tredje ledd første og annet punktum skal lyde:

Oppjustert gevinst på givers hånd som følge av gavesalg til mottaker, legges til den inngangsverdi og det skjermingsgrunnlag mottaker trer inn i etter reglene i første og annet ledd. Fradragsberettiget oppjustert tap på givers hånd som følge av gavesalg til mottaker trekkes fra den inngangsverdi og det skjermingsgrunnlag mottaker trer inn i etter reglene i første og annet ledd.

§ 10-42 tredje ledd skal lyde:

(3) Tillegget fastsettes slik:

- a. I verdien av utdelingen gjøres det fradrag for
 - overskuddsandel etter § 10-41 multiplisert med deltakerens skattesats for alminnelig inntekt,
 - skjerming etter femte ledd.
- b. Nettoverdien etter bokstav a oppjusteres med 1,15.

§ 10-44 første ledd tredje og fjerde punktum skal lyde:

For personlig aksjonær skal gevinst og tap etter fradrag for ubenyttet skjerming oppjusteres med 1,15. Tilsvarende gjelder for personlig deltakers konkursbo eller dødsbo.

Nåværende tredje punktum blir nytt femte punktum.

§ 10-65 annet ledd tredje punktum skal lyde:

For deltaker som omfattes av § 10-67 annet ledd, skal likevel 25 prosent inntektsføres.

§ 10-67 annet ledd skal lyde:

(2) For deltaker som nevnt i § 10-12 første og tredje ledd skal 75 prosent av mottatt utbytte, etter at utbyttet er økt med den andel av aksjonærens fradrag etter § 16-20 annet ledd som vedrører utbyttet, legges til grunn som utbytte og oppjusteres etter § 10-11 første ledd annet punktum.

§ 12-1 annet punktum skal lyde:

Personinntekt er grunnlag for utligning av *trinnskatt til staten* og trygdeavgift til folketrygden.

§ 12-11 fjerde ledd skal lyde:

(4) *For enkeltpersonforetak beregnes ikke personinntekt av gevinst av realisasjon av alminnelig gårdsbruk eller skogbruk, herunder melkekvoter som realiseres sammen med gårdsbruket.*

§ 14-73 ny overskrift skal lyde:

Betinget skattefritak ved ufrivillig realisasjon av landbrukseiendom

§ 14-73 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Gevinst ved *realisasjon* av landbrukseiendom eller del av slik eiendom *som følge av ekspropriasjon, brann eller annen ulykke* kan kreves fritatt for beskatning så langt skattyter bruker vederlaget til erverv av eller påkostning på areal, bygg eller anlegg som brukes i skattyterens næringsvirksomhet eller annen inntektsgivende aktivitet.

§ 14-80 annet punktum skal lyde:

Fordeelingen av inntekt etter første punktum legges til grunn for beregning av *trinnskatt* etter Stortingets årlige skattevedtak, for beregning av pensjonsgivende inntekt etter folketrygdloven § 3-15, og for beregning av trygdeavgift etter folketrygdloven § 23-3.

§ 14-81 sjettede ledd skal lyde:

(6) *Aktivitet i skog som ikke utøves som virksomhet alene eller sammen med jordbruk*, anses ikke som skogbruk etter denne paragraf, men skattlegges sammen med skattyterens øvrige inntekt. *Sammen med skattyters øvrige inntekt skattlegges også inntekter fra skog som kun er tilstrekkelig til å dekke gårdens behov for brensel, gjerdematerialer og til mindre reparasjoner. Når skog etter første punktum ikke skal gjennomsnittslignes og summen av de inntil fire siste års skogbruksinntekter, slik de er kommet til beskatning i gjennomsnittsligningen, overstiger summen av de faktiske skogbruksinntekter i samme periode, skal dette gjennomsnittsoverhendet komme til fradrag i inntekten for året etter det siste året med gjennomsnittsligning. Dersom summen av de inntil fire siste års skogbruksinntekter, slik de er kommet til beskatning i gjennomsnittsligningen, er lavere enn summen av de faktiske skogbruksinntekter i samme periode, skal dette gjennomsnittsoverhendet tas til inntekt for året etter det siste året med gjennomsnittsligning.*

§ 15-5 annet ledd skal lyde:

(2) Fradraget gis ved skatteberegningen med 15 500 kroner i klasse 1 og 2, men får ikke virkning ved beregning av trygdeavgift og *trinnskatt*.

§ 16-10 tredje ledd skal lyde

(3) Innbetalt sparebeløp kan ikke overstige 25 000 kroner per inntektsår. Samlet innbetalt sparebeløp på kontoen kan ikke overstige 300 000 kroner. For ektefeller som lignes under ett for begge samlede formue og inntekt gjelder beløpsgrensene i dette ledd for hver av dem. Sparebeløp fra barn som lignes

under ett med foreldrene, jf. § 2-14, kommer bare til fradrag i skatt på inntekt som lignes særskilt.

§ 16-21 første ledd nytt siste punktum skal lyde:

Ved fastsettelse av samlet skattepliktig inntekt etter første punktum, medtas ikke oppjustering etter § 10-11, § 10-31, § 10-42 og § 10-44.

§ 16-40 annet ledd skal lyde:

(2) Følgende kostnader gir grunnlag for fradrag, dersom de også er fradragsberettiget etter kapittel 6:

- a. Skattyters kostnader til egenutført forsknings- og utviklingsprosjekt, begrenset til 20 millioner kroner i inntektsåret. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd.
- b. Skattyters kostnader til forsknings- og utviklingsprosjekt utført av forskningsinstitusjoner godkjent av Norges forskningsråd, begrenset til 40 millioner kroner i inntektsåret. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd. Samlet fradragsgrunnlag etter bokstav a og b skal ikke overstige 40 millioner kroner i inntektsåret.

§ 16-50 med deloverskrift oppheves.

§ 17-1 nytt sjettede ledd skal lyde:

(6) *Ved bruk av alminnelig inntekt etter denne paragraf medtas ikke oppjustering etter § 10-11, § 10-31, § 10-42 og § 10-44.*

V

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-38 første ledd bokstav b skal lyde:

b. verdipapirfond,

§ 5-10 første ledd bokstav d skal lyde:

- d. vederlag til arbeidstaker i forbindelse med opphør av arbeidsforhold ved avskjed, oppsigelse eller avtale med *arbeidsgiver,*

§ 5-15 første ledd bokstav a oppheves.

§ 10-1 tredje ledd oppheves.

§ 10-5 oppheves.

§ 10-12 første ledd siste punktum oppheves.

§ 10-13 første ledd siste punktum skal lyde:

Reglene i denne paragraf gjelder ikke *for den delen av utdeling fra verdipapirfond som behandles som rente etter § 10-20 første ledd annet punktum.*

Ny § 10-20 med deloverskrift skal lyde:

Verdipapirfond

§ 10-20 Skattlegging av verdipapirfond og andelseiere

(1) Verdipapirfond kan kreve fradrag i inntekten for beløp som deles ut til andelseierne. Fradrag kan kreves for den delen av utdelingen som skattlegges som rente hos andelseierne etter tredje ledd.

(2) Verdipapirfond er fritatt for skatteplikt på gevinst og har ikke fradragsrett for tap ved realisasjon av aksjer i selskaper hjemmehørende i land utenfor EØS.

(3) Ved utdeling fra fondet skattlegges andelseierne på følgende måte:

- b) Utdeling fra verdipapirfond med mer enn 80 prosent aksjeandel skattlegges som aksjeutbytte.
- c) Utdeling fra verdipapirfond med mindre enn 20 prosent aksjeandel skattlegges som renteinntekt.
- d) Utdeling fra verdipapirfond med mellom 20 og 80 prosent aksjeandel splittes i en del som skattlegges som aksjeutbytte og en del som skattlegges som rente, beregnet forholdsmessig etter fjerde ledd.

(4) Aksjeandelen beregnes ut i fra forholdet mellom verdien av aksjer og andre verdipapirer ved inntektsårets begynnelse. For fond som er etablert i inntektsåret, beregnes andelen ut i fra forholdet ved inntektsårets slutt. Aksjer i underliggende fond inngår i beregningen, med en tilsvarende forholdsmessig del.

(5) Bare den delen av andelens inngangsverdi som tilsvarende aksjeandelen i ervervsåret, er skjermingsgrunnlag etter § 10-12.

(6) Utdeling som skattlegges som renteinntekt etter tredje ledd, gir ikke rett til fradrag for skjerming eller skattefritak etter § 2-38.

(7) Gevinst ved realisasjon av andel i verdipapirfond skattlegges etter § 10-30 flg. For andelseiere i fond med andre verdipapirer enn aksjer, begrenses skattefritak for gevinst etter § 2-38 forholdsmessig til den beregnede aksjeandelen i fondet. Tilsvarende gjelder for tap. Gjennomsnittet av aksjeandelen i ervervsåret og i salgsåret legges til grunn. Tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende ved beregning av aksjeandelen i ervervsåret og i salgsåret.

(8) Syvende ledd får ikke anvendelse på andeler i verdipapirfond når disse er eid i forbindelse med individuell pensjonsavtale etter § 6-47 første ledd c når avtalen er inngått mellom andelseier og forvaltnings-selskap. Tilsvarende gjelder for andel i verdipapirfond som er eid i forbindelse med innskuddspensjon etter innskuddspensjonsloven.

(9) Dersom fondet ikke har innrapportert opplysninger som er nødvendige for å fastsette aksjeandel etter fjerde ledd, må andelseier dokumentere dette.

Dersom tilfredsstillende dokumentasjon ikke foreligger, skattlegges utdelingen som rente. Ved beregning av aksjeandel i slike fond inngår andeler i andre fond dersom de til sammen utgjør mer enn 25 prosent av samlet verdi ved inntektsårets begynnelse. Ved slik beregning medtas bare aksjer som underliggende fond eier direkte, med en tilsvarende forholdsmessig del. Dersom dokumentasjon kun mangler for andel i underliggende fond, anses andelen i fondet som andre verdipapirer enn aksjer.

§ 10-30 tredje ledd oppheves.

§ 10-31 tredje ledd oppheves.

VI

Endringene under I trer i kraft straks

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2015.

Endringene under III trer i kraft straks med virkning fra og med 7. oktober 2015.

Endringene under IV trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

VII

Endringene under V trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

Følgende overgangsregler gjelder:

Til § 5-15 første ledd bokstav a:

Arbeidstakere som før 1. januar 2016 oppfyller vilkårene for å motta sluttvederlag i henhold til overenskomst mellom hovedorganisasjoner for arbeidstakere og arbeidsgivere, har rett til å få sluttvederlaget utbetalt skattefritt etter § 5-15 første ledd bokstav a nr. 1 slik denne lød før lovendringen, uavhengig av om utbetaling skjer etter 1. januar 2016.

Tilsvarende har arbeidstakere som før 1. januar 2016 har inngått avtale med sin arbeidsgiver om utbetaling av tilleggssluttvederlag, rett til å få tilleggssluttvederlaget utbetalt (delvis) skattefritt etter § 5-15 første ledd bokstav a nr. 2 slik denne lød før lovendringen, uavhengig av om utbetaling skjer etter 1. januar 2016.

Til § 10-20:

For andeler ervervet før 7. oktober 2015 i fond som i 2015 hadde en eller flere aksjer, fastsettes aksjeandelen i ervervsåret til 100 prosent ved bruk av reglene i § 10-20 femte og syvende ledd. For andeler ervervet senere i 2015, skal aksjeandelen per 1 januar 2016 legges til grunn ved bruk av de samme reglene.

H.

Vedtak til lov

om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)

I

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-1 tredje ledd bokstav a skal lyde:

- a) renter etter kapittel 11, omkostninger og gebyrer fastsatt i medhold av *denne lov*, ligningsloven og lover som nevnt i annet ledd bokstavene a til i

§ 5-3 tredje ledd skal lyde:

(3) *Forskuddstrekk og innbetalt skatt knyttet til tidligere inntektsår, kan i særlige tilfeller, for eksempel ved feilutbetalinger, tilbakebetales til skattyter eller til arbeidsgiver.*

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 5-5 første ledd skal lyde:

(1) Dersom arbeidsgiver ikke har fått de opplysninger som fremgår av skattekortet, og dette ikke skyldes forsømmelse eller mangel på tilbørlig akt-somhet fra arbeidsgivers side, skal forskuddstrekket gjennomføres etter det siste beregnede skattekort. Dersom arbeidsgiver ikke har tilgang til opplysninger fra det siste beregnede skattekortet, skal det foretas forskuddstrekk med 50 prosent. Det samme gjelder når det skal foretas forskuddstrekk i ytelser etter folketrygdloven kapitlene 4, 8 til 11 og 14 og i *uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12 eller i uføreytelser fra andre ordninger*. Forskuddstrekk i andre trekkpliktige trygdeytelser, pensjoner, vartpenger, livrenter og lignende stønader og ytelser foretas med 30 prosent.

§ 5-7 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) lovbestemt *feriegodtgjørelse, vanlig lønn, uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12 eller i uføreytelser fra andre ordninger*, i ferietiden. Skattytere med månedsbetaling kan fritas for trekk for en måned i ferietiden om sommeren og for en halv måned før jul. Skattytere med uke-, dag- eller timebetaling kan fritas for trekk i 4 uker i ferietiden om sommeren og 2 uker før jul. Departementet kan i forskrift bestemme at det for skattytere som har kortvarig tilknytning til riket, skal foretas forskuddstrekk gjennom hele året

uten noen trekkfrie perioder,

§ 5-9 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) pensjonsinnskudd som arbeidsgiver avkorter i lønnen, og som skattyter vil ha krav på fradrag for ved ligningen etter skatteloven § 6-47 første ledd bokstav a og b.

§ 5-14 første ledd skal lyde:

(1) Ved utførelsen av arbeidsgiverkontrollen etter § 5-13, plikter banker etter krav fra skatteoppkreveren, å gi opplysninger om navngitt arbeidsgivers skattetrekkkonto, samt eventuell bankgaranti etter § 5-12. På samme vilkår har

- a) finansinstitusjoner (jf. *finansforetaksloven § 1-3*) og andre som driver utlånsvirksomhet eller låneformidling som næring,
b) verdipapirforetak (jf. *verdipapirhandelloven § 2-3 første ledd*) og andre som har penger til forvaltning, og
c) pensjonskasser
plikt til å gi opplysninger om innskudds- og gjeldskonti som navngitt person, bo, selskap eller innretning har eller disponerer i vedkommende institusjon. Ved innhenting av opplysninger etter første og annet punktum plikter de å gi opplysninger om underbilag og transaksjoner, herunder om hvem som er parter i transaksjonene.

§ 7-1 fjerde ledd skal lyde:

- (4) Departementet kan i forskrift gi regler om *at*
a) *også* andre forskuddsbeløp skal inngå i avregningen, og om godskriving av forskuddstrekk som ikke er innbetalt av arbeidsgiver.
b) *tilskudd fra Enova til energieffektiviseringstiltak på egen bolig skal inngå i avregningen.*

§ 10-40 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) vektårsavgiften for kjøretøyer som 1. januar eller 1. juli er registrert i motorvognregisteret, som forfaller til betaling i to like store terminer henholdsvis 20. februar og 20. august.

§ 11-5 skal lyde:

§ 11-5. *Rentetillegg og rentegodtgjørelse ved skatteavregningen*

(1) Restskatt tillegges rentetillegg. Rentetillegget beregnes med rentesats *etter § 11-6* annet ledd annet punktum, redusert med 25 %. Rentetillegget beregnes fra 1. juli i inntektsåret for personlige skattytere og fra 15. mars i året etter inntektsåret for upersonlige skattytere, og fram til forfallsfristen for første termin av restskatten.

(2) Personlige skattytere som får utbetalt overskytende forskudd på skatt *etter kapittel 7*, eller som

får utbetalt negativ skatt som følge av at fastsatt fra-
drag overstiger utlignet skatt, gis rentegodtgjørelse
etter følgende regler:

- a) For overskytende forskuddstrekk og overskytende utskrevet forskuddsskatt innbetalt innen utgangen av inntektsåret, samt negativ skatt, gis rentegodtgjørelse med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 25 %, beregnet fra 1. juli i inntektsåret og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.
- b) For overskytende utskrevet forskuddsskatt og tilleggsforskudd som blir innbetalt senest 31. mai i året etter inntektsåret, gis rentegodtgjørelse med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 25 %, beregnet fra 31. mai og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.

(3) Upersonlige skattytere som får utbetalt overskytende forskudd på skatt *etter kapittel 7*, eller som får utbetalt negativ skatt som følge av at fastsatt fra-
drag overstiger utlignet skatt, gis rentegodtgjørelse etter følgende regler:

- a) Når samlet forskuddsskatt innbetalt senest 31. mai i året etter inntektsåret overstiger utlignet skatt, gis rentegodtgjørelse for det overstigende beløpet med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 25 %, beregnet fra 15. mars i året etter inntektsåret og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.
- b) Ved avregning etter forhåndsligning gis rentegodtgjørelse etter tredje ledd bokstav a bare når avregning skjer senere enn 31. mai i året etter inntektsåret.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om rentetillegg og rentegodtgjørelse ved skatteavregningen.

II

Endringene under I trer i kraft 1. januar 2016.

I.

Vedtak til lov

om endringer i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven)

I

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) gjøres følgende endringer:

§ 12-2 annet ledd skal lyde:

(2) Uten hinder av taushetsplikt skal myndigheter som *utbetaler* erstatninger eller tilskudd, eller utsteder lisenser for import eller eksport av varer etter

krav fra tollmyndighetene, gi opplysninger om *utbetalte beløp* og om grunnlaget for disse.

§ 12-2 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) *Uten hinder av taushetsplikt skal skattemyndighetene gi opplysninger av betydning for tollmyndighetenes arbeid med toll og vareførsel til og fra landet.*

§ 12-2 tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

Ny § 12-16 skal lyde:

§ 12-16. *Konsultasjoner*

Departementet kan gi forskrift om regelmessige konsultasjoner mellom myndigheter med ansvar og oppgaver ved inn- og utførsel av varer og næringslivet mv.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2016.

J.

Vedtak til lov

om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 15-7 tredje ledd tredje punktum og § 15-7 fjerde ledd annet punktum oppheves.

§ 21-2 annet ledd oppheves.

§ 21-2 tredje ledd blir annet ledd.

II

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 7-2 annet ledd skal lyde:

(2) Det skal ikke beregnes merverdiavgift ved midlertidig innførsel av varer som nevnt i tolloven §§ 6-1 til 6-4. *Det kan kreves sikkerhetsstillelse for merverdiavgift av varer som innføres midlertidig etter tolloven §§ 6-2 til 6-4.*

§ 10-7 annet ledd annet punktum skal lyde:

Fristen kan i særlige tilfeller forlenges.

§ 10-9 oppheves.

§ 11-1 overskriften skal lyde:

§ 11-1 *Omsetning, uttak og innførsel av varer*

§ 11-1 første ledd skal lyde:

(1) Avgiftssubjektet skal beregne og betale merverdiavgift av merverdiavgiftspliktig omsetning, *uttak og innførsel av varer. Når andre enn avgiftssubjektet innfører varer skal den som etter tolloven er ansvarlig for toll, beregne og betale merverdiavgift.*

§§ 11-2 og 13-3 oppheves.

III

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-2 skal lyde:

§ 6-2 *Elektroniske nyhetstjenester*

(1) Omsetning av elektroniske nyhetstjenester er fritatt for merverdiavgift.

(2) Departementet kan gi forskrift om hva som menes med elektroniske nyhetstjenester.

Gjeldende §§ 6-2 til 6-6 blir §§ 6-3 til 6-7.

§ 7-1 første ledd skal lyde:

Det skal ikke beregnes merverdiavgift ved innførsel av varer som nevnt i § 3-6 bokstav d, § 3-7 fjerde ledd, § 3-18, § 6-1, §§ 6-3 og 6-4, § 6-7 første og annet ledd og § 6-15.

§ 9-1 annet ledd bokstav a skal lyde:

a) maskiner, inventar og andre driftsmidler der inngående merverdiavgift av kostpris utgjør minst 50 000 kroner, likevel ikke kjøretøyer som er fritatt for merverdiavgift etter § 6-7 *tredje ledd*

IV

Endringene under I trer i kraft 1. januar 2016.

Endringene under II trer i kraft 1. januar 2017.

Endringene under III trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

K.

Vedtak til lov

om endringer i lov 22. juni 2012 nr. 37 om endringer i tolloven

I

I lov 22. juni 2012 nr. 37 om endringer i tolloven gjøres følgende endringer:

§ 12-13 tredje ledd skal lyde:

(3) Det *kan ilegges* et gebyr for bindende forhåndsuttalelse.

§ 12-13 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

En bindende forhåndsuttalelse *kan påklages, men ikke prøves* i egen sak for domstol.

II

Loven trer i kraft straks.

L.

Vedtak til lov

om endringer i lov 19. juni 2015 nr. 49 om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven)

I

I lov om endringer i lov 19. juni 2015 nr. 49 om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

Del IV skal lyde:

Endringene under I tek til å gjelde straks med verknad frå og med 1. juli 2015.

Endringene under II tek straks til å gjelde med verknad for ytingar utbetalte i 2015, men likevel slik at ytingar utbetalte i 2015 kan rapporterast samla ein gong seinast 5. januar 2016.

Endringa under III tek til å gjelde 1. januar 2019.

II

Endringene under I trer i kraft straks.

Oslo, i finanskomiteen, den 7. desember 2015

Marianne Marthinsen

fung. leder

Siri A. Meling

ordfører

Vedlegg

**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen,
datert 27. oktober 2015**

Korrigerings av feil/unøyaktigheter i Prop. 1 LS (2015-2016) Skatter, avgifter og toll 2016

Prop. 1 LS (2015-2016) inneholder dessverre noen feil/unøyaktigheter som det bes tatt hensyn til i arbeidet med finanskomiteens innstilling.

Omtalen under punkt 8.3.5

I punkt 8.3.5 første avsnitt femte setning foreslås at merverdiavgiftsfritaket for elektroniske nyhetstjenester trer i kraft fra den tid «departementet» bestemmer. «Departementet» skal erstattes av «Kongen».

Omtalen under punkt 9.6

Punkt 9.6. omhandler bl.a. forslag om redusert avgift på elektrisk kraft til store datasentre, tilsvarende som i Finland. Det fremgår at nærmere bestemmelser om avgrensninger og gjennomføring av redusert sats skal sendes på høring ved Toll- og avgiftsdirektoratet.

På side 141, venstre spalte, annet avsnitt, tredje setning angis et feil premiss for reglene som skal sendes på høring. Setningen lyder:

I den grad datalagring er hovedaktiviteten framstår virksomheten som et datasenter, mens virksomheter som i større grad leverer prosesseringstjenester ikke kan regnes som datasentre.

Denne setningen skal slettes.

I forlengelsen av ovennevnte må også setningen i tredje avsnitt rettes. Setningen lyder som følger:

Regjeringen foreslår at bedrifter med datalagring som hovedaktivitet og uttak over 5 MW ilegges avgift på elektrisk kraft med redusert sats 0,48 øre per kWh.

Setningen skal lyde:

Regjeringen foreslår at datasentre med uttak over 5 MW ilegges avgift på elektrisk kraft med redusert sats 0,48 øre per kWh.

Feil i forslag til endringer i skatteloven (side 295 til 300)

I forslag til endringer i skatteloven under romertall III foreslås endring i skatteloven § 10-11 fjerde ledd. I siste punktum er det en skrivefeil. I stedet for "ikkje" skal det stå "ikke".

Presiseringsbehov i forslag til endringer i skatteloven (side 295 til 300)

I forslag til bestemmelser om oppjustering av utbytte mv. i skatteloven under romertall IV, kan det være ønskelig å klargjøre lovteksten. Oppjustering av utbytte mv. skal kun gjøres for personlige skattytere, ikke for selskaper. En slik fortolkning kan utledes av regelverkets systematikk, men dette bør fremgå mer direkte av lovteksten. Dersom Stortinget ønsker å presisere dette, kan det gjøres på følgende måte:

Forslaget til § 10-11 første ledd nytt annet punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig aksjonær skal skattepliktig utbytte etter fradrag for skjerming etter § 10-12, oppjusteres med 1,15.

Forslaget til § 10-31 første ledd nytt fjerde punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig aksjonær skal skattepliktig gevinst etter fradrag for ubenyttet skjerming, oppjusteres med 1,15.

Forslaget til § 10-31 annet ledd nytt annet punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig aksjonær skal tapet oppjusteres med 1,15.

Forslaget til § 10-44 første ledd tredje punktum endres slik at det får følgende ordlyd:

For personlig deltaker skal gevinst og tap etter fradrag for ubenyttet skjerming oppjusteres med 1,15. Tilsvarende gjelder for personlig deltakers konkursbo eller dødsbo.